

Toimintaympäristön tila Espoossa 2023

Palvelut

Palvelutyytyväisyys ja arjen ongelmat

Terveydenhuolto

Vanhuspalvelut

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Elinkeino ja työllisyys

Espoo yritysten toimintaympäristönä

Kulttuuripalvelut

Liikunta ja urheilu

Palvelutyytyväisyys ja arjen ongelmat

Kaupunki- ja kuntapalvelut 2022 / FCG

Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot; Toimintaympäristön tila 2023

[Sisällysluettelo](#)

Espoolaisten tyytyväisyys asuinkuntaansa on lisääntynyt pidemmällä aikavälillä, mutta on laskenut vuodesta 2020 vuoteen 2022

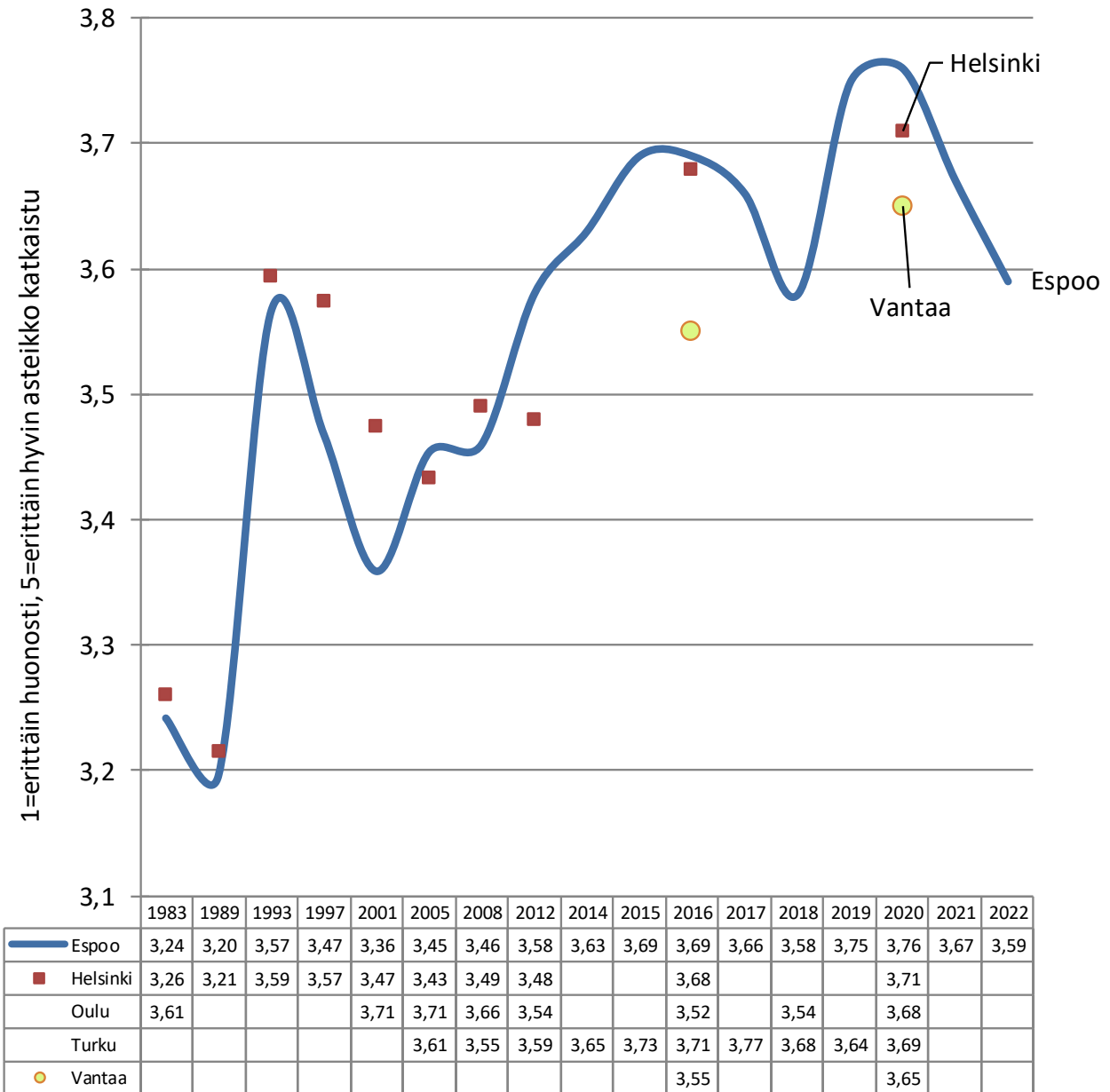
Suppean asuinkuntaindeksin kehitys

Suppea asuinkuntaindeksi = 12 asiaa, jotka mukana kyselyssä vuodesta 1983 asti.

Indeksiin lasketaan:

- Yleinen järjestys ja turvallisuus
- Sairaalapalvelut
- Nuorten ammatillinen koulutus
- Kansalais- ja työväenopistot
- Nuorten harrastustoiminta
- Katujen ja teiden hoito
- Liikenneolot, kevyt liikenne/jalankulkijat
- Liikenneolot autoilijan kannalta
- Julkinen liikenne
- Sijainti: asunnot, työpaikat, palvelu
- Pientalotontin saanti
- Vuokra-asunnon saanti

Kuvio 3a. Suppean asuinkuntaindeksin kehitys

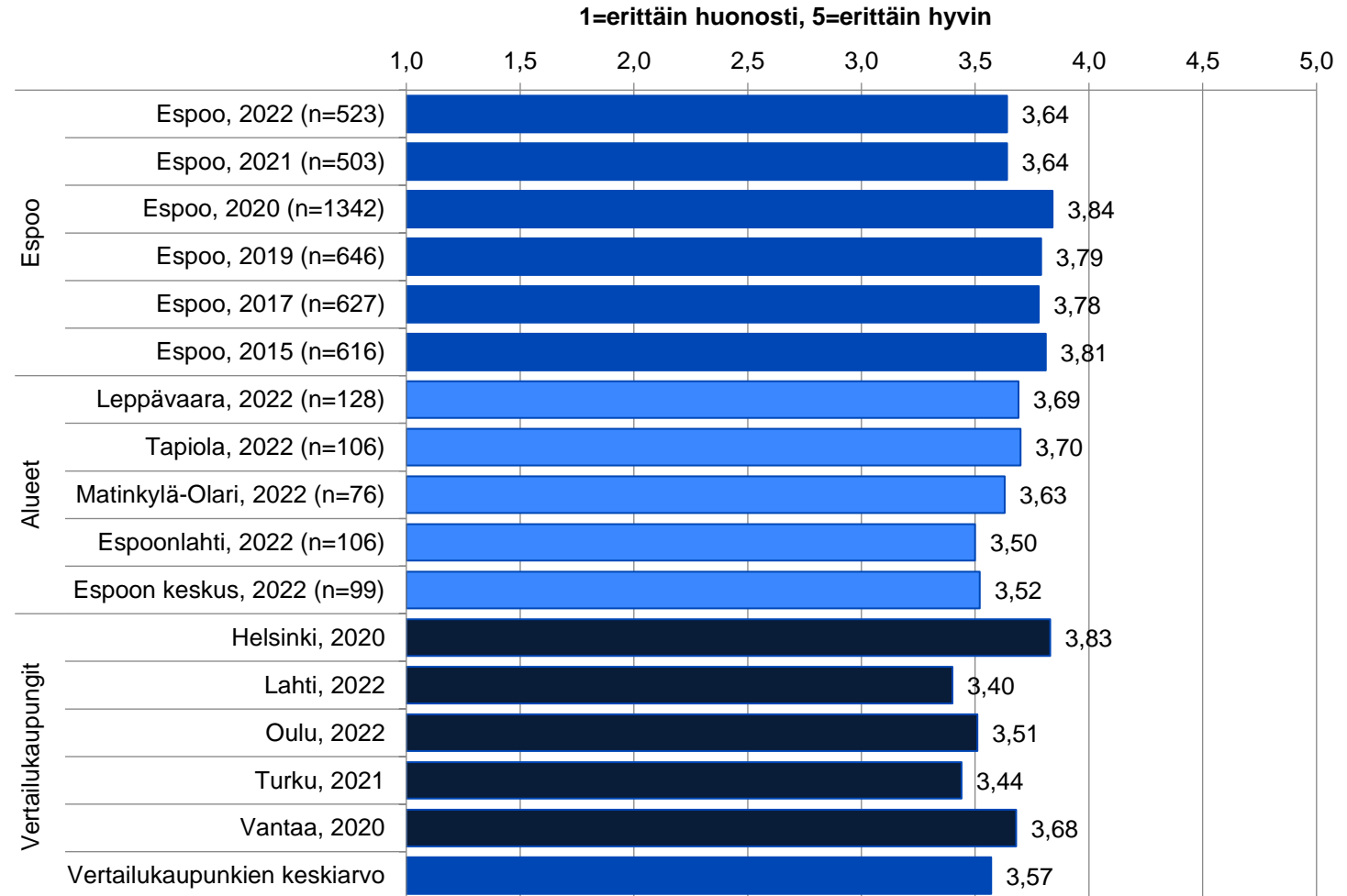
Tyytyväisyys asuinkuntaan on laskenut huomattavasti vuodesta 2020 vuoteen 2022

Laaja asuinkuntaindeksi, 51 palvelua

Laaja asuinkuntaindeksi sisältää 51 asumiseen, terveydenhuoltoon, koulutukseen, harrastusmahdollisuuksiin, infrastruktuuriin ja liikenteeseen liittyvää asiaa, joita mitataan asteikolla 1–5.

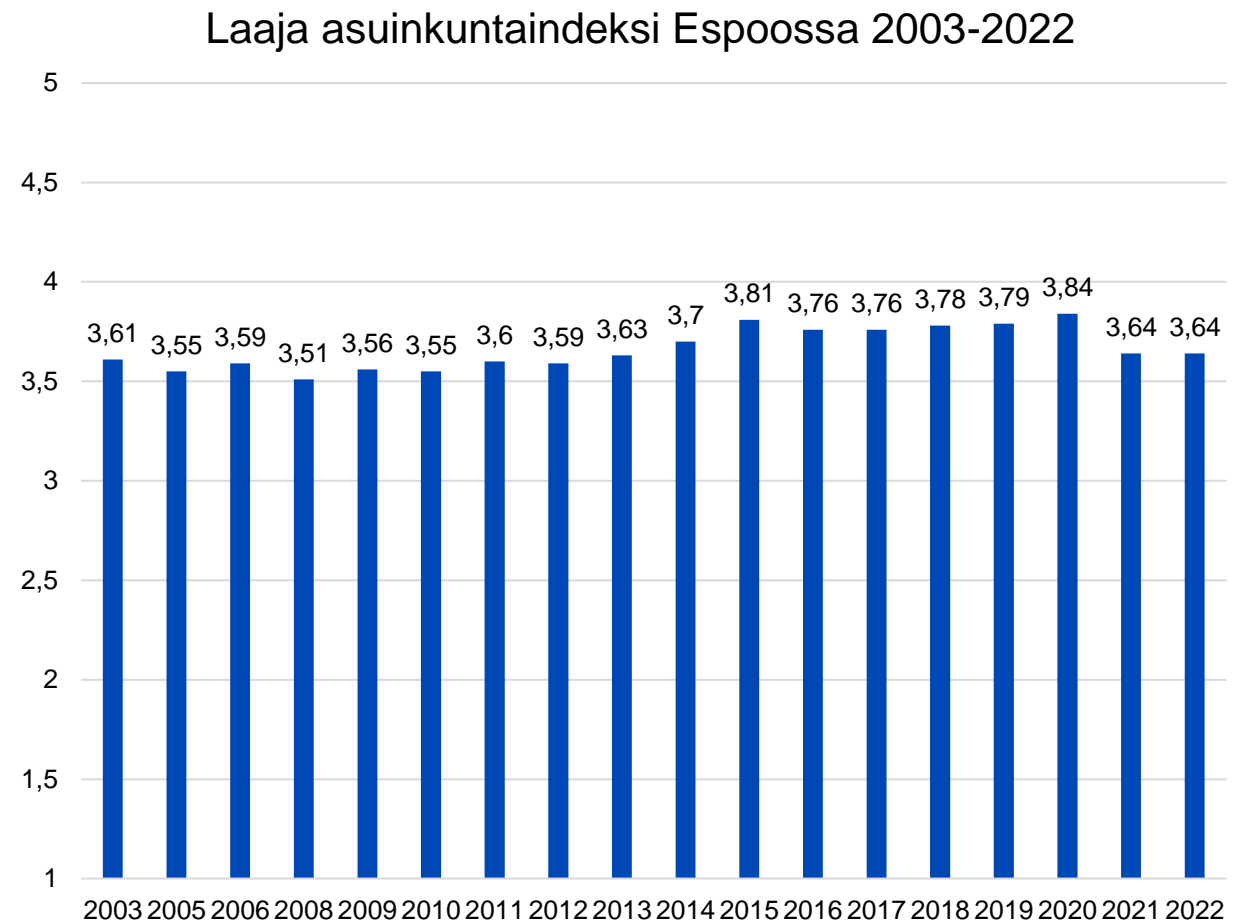
Indeksiä laskettaessa poistetaan ”en osaa sanoa” -vastaukset ja käytetään painokertoimia.

Terveyskeskuksen lääkäripalveluiden ja peruskoulun painokerroin on viisi, sairaalapalveluiden, hammaslääkäripalveluiden ja varhaiskasvatuksen kerroin on kolme ja kaikilla muilla palveluilla kerroin on yksi.

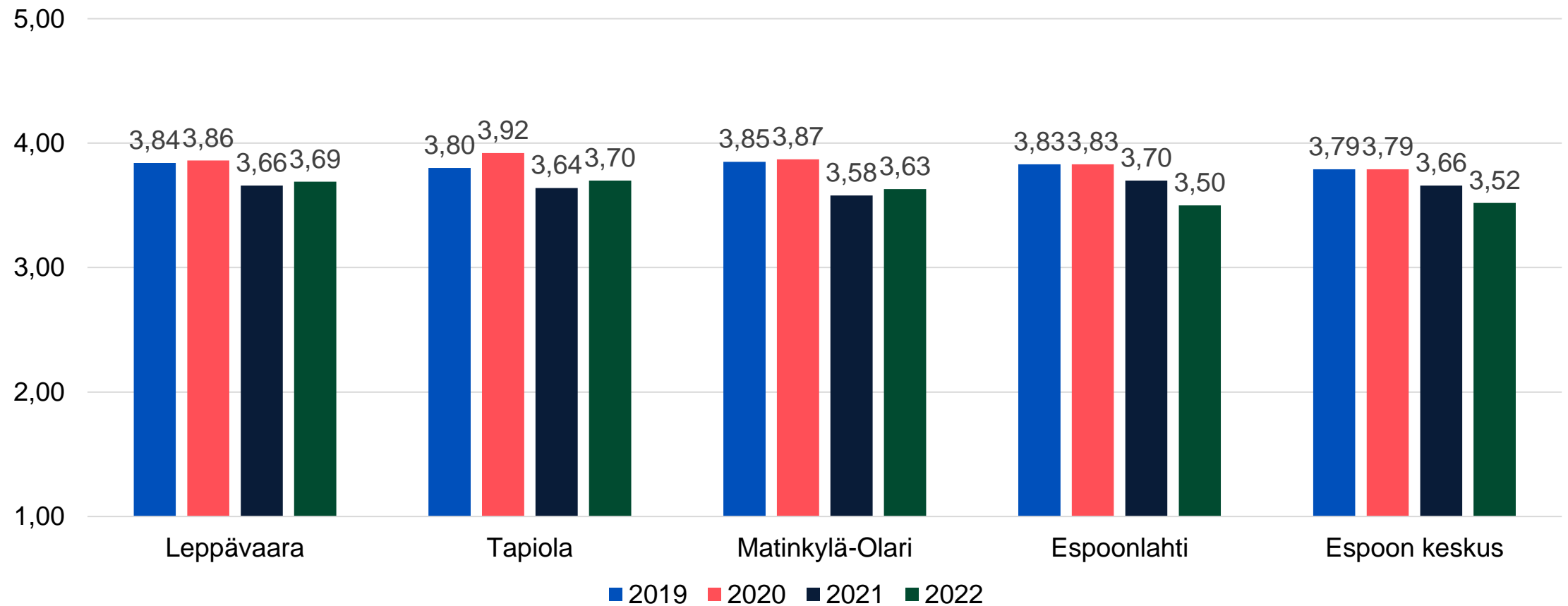

Laaja asuinkuntaindeksi, tyytyväisyys palveluihin Espoossa edellisvuoden tasolla

- Laaja asuinkuntaindeksi sisältää 51 asumiseen, terveydenhuoltoon, koulutukseen, harrastusmahdollisuuksiin, infrastruktuuriin ja liikenteeseen liittyvää asiaa, joita mitataan asteikolla 1–5.
- Indeksiä laskettaessa poistetaan ”en osaa sanoa” -vastaukset ja käytetään painokertoimia.
- Terveyskeskuksen lääkäripalveluiden ja peruskoulun painokerroin on viisi, sairaalapalveluiden, hammaslääkäripalveluiden ja varhaiskasvatuksen kerroin on kolme ja kaikilla muilla palveluilla kerroin on yksi.

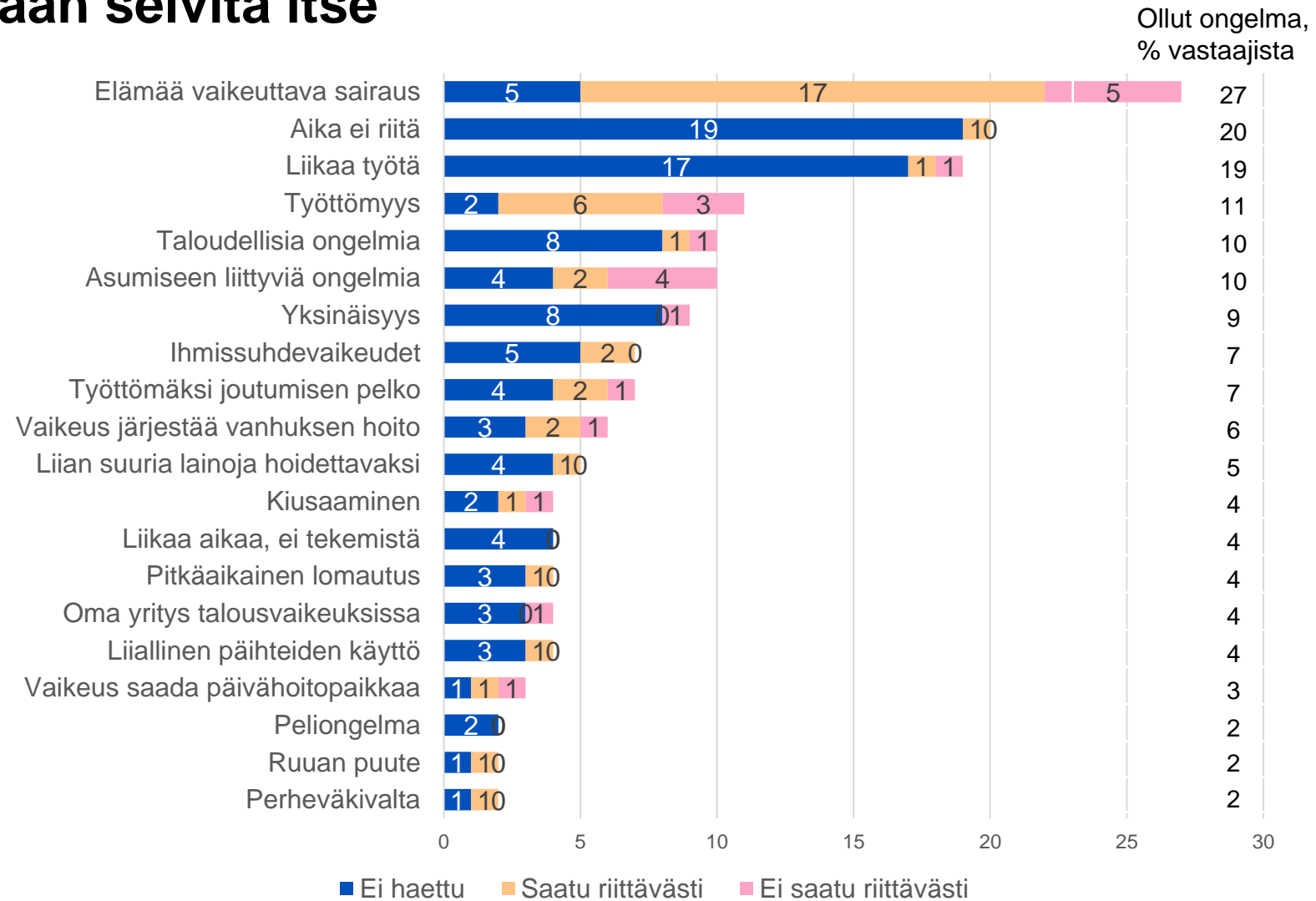

Laaja asuinkuntaindeksi – tyytyväisyys palveluihin vaihtelee alueittain

Arjen ongelmina useimmin sairaudet, ajanpuute, liian suuri työmäärä, työttömyys tai taloudelliset ongelmat – Moniin ongelmiin ei haeta apua, vaan niistä yritetään selvittää itse

- Asukkailta kysyttiin "Onko Teillä tai jollakin perheenjäsenelläne ollut ongelmia, jotka vaikeuttavat jokapäiväisestä arkielämästä selviytymistä?"
- Kuvaaja kertoo:
 - Kuinka moni kysymykseen vastanneista nimesi asian ongelmaksi. Esim. elämää vaikeuttava sairaus 27 % vastaajista.
 - Onko ongelmaan haettu ja saatu apua (palkin värit).

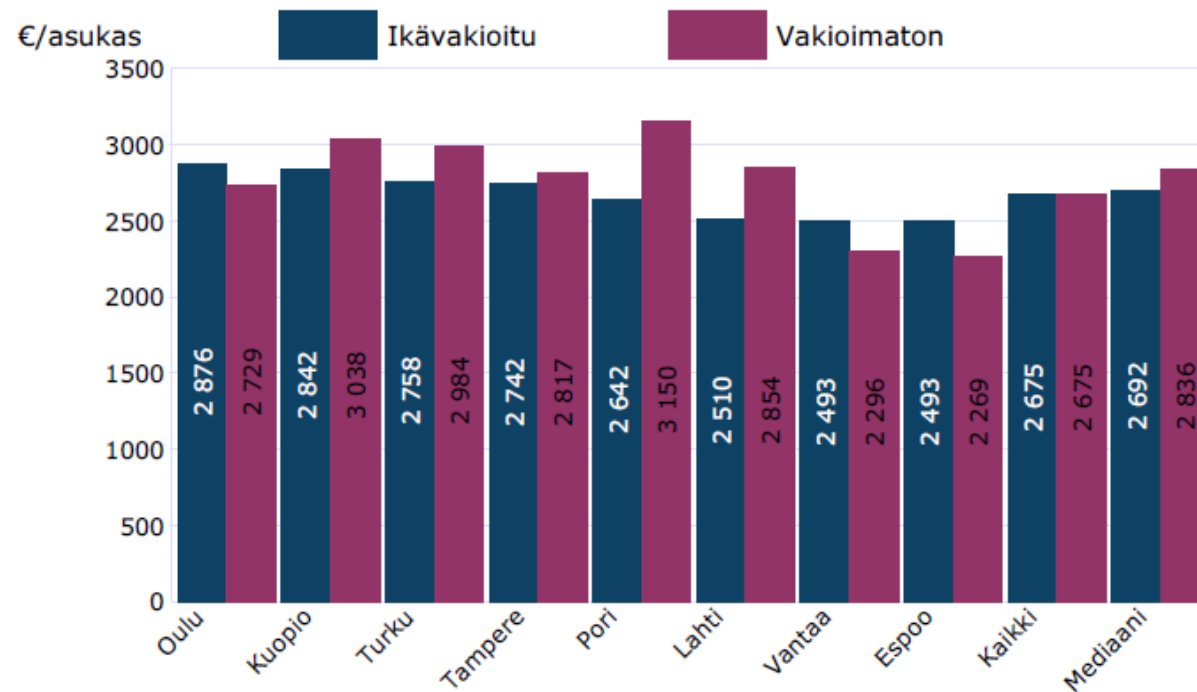
Terveydenhuolto

- Kuuden suurimman kaupungin vertailut
- Suurten kaupunkien terveydenhuollon kustannukset
- Palvelutyytyväisyys

Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot; Toimintaympäristön tila 2023

[Sisällysluettelo](#)

Espeen ja Vantaan terveyden- ja vanhustenhuollon ikävakioidut kustannukset vertailukuntien pienimmät

Kustannuksiltaan suurimman ja pienimmän kaupungin välinen ero oli 383 euroa/ asukas vuonna 2021. Edellisenä vuonna vastaava erotus oli 496 euroa asukasta kohti.

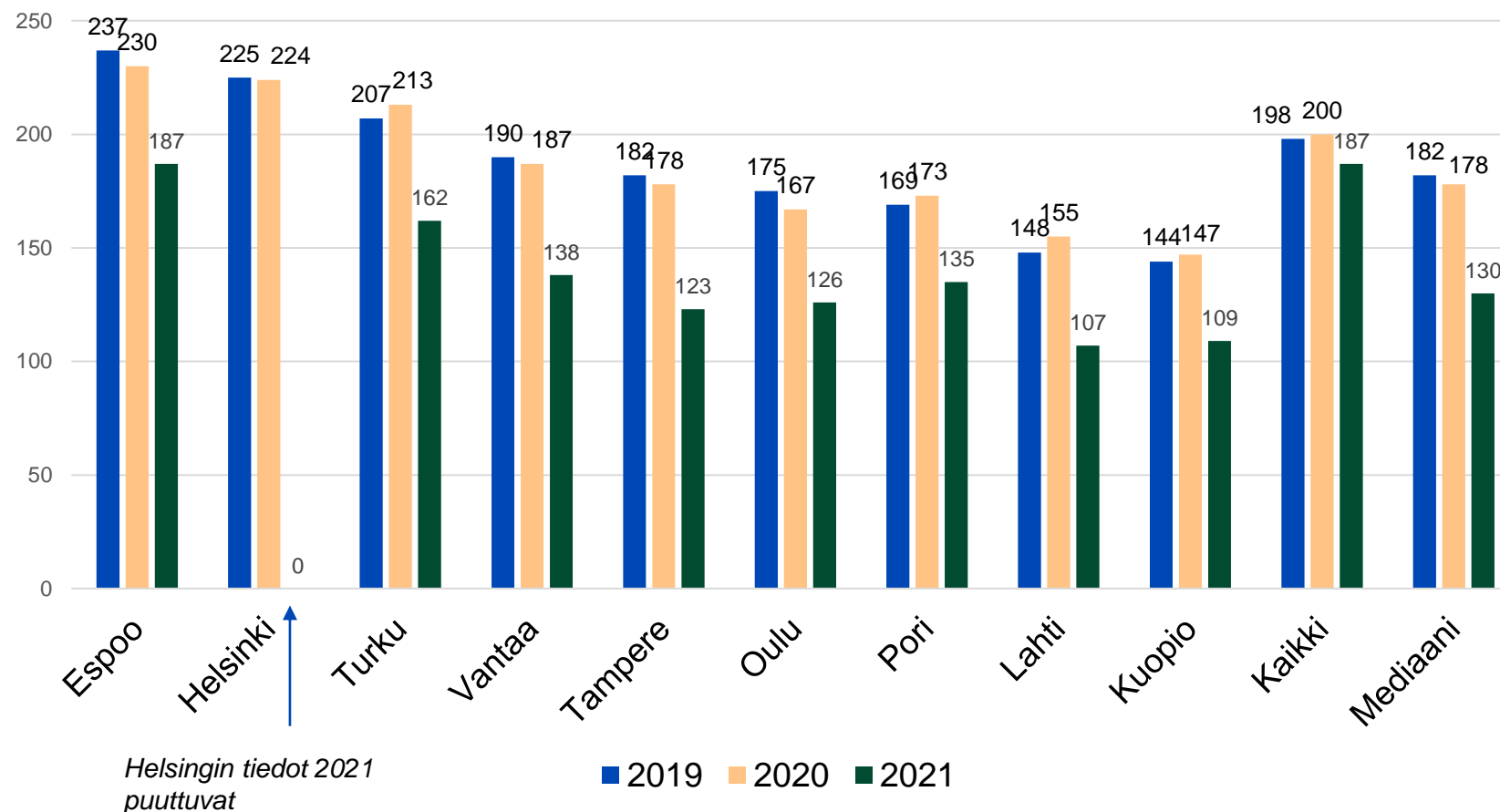
Vuonna 2021 kustannustehokkaimmaksi osoittautuivat Espoo, Vantaa ja Lahti.

* mukana kotipalvelun ja ympärivuorokautisen hoidon kustannuksia sosiaalitoimesta

Kelan korvaaman yksityisen terveydenhuollon kustannukset

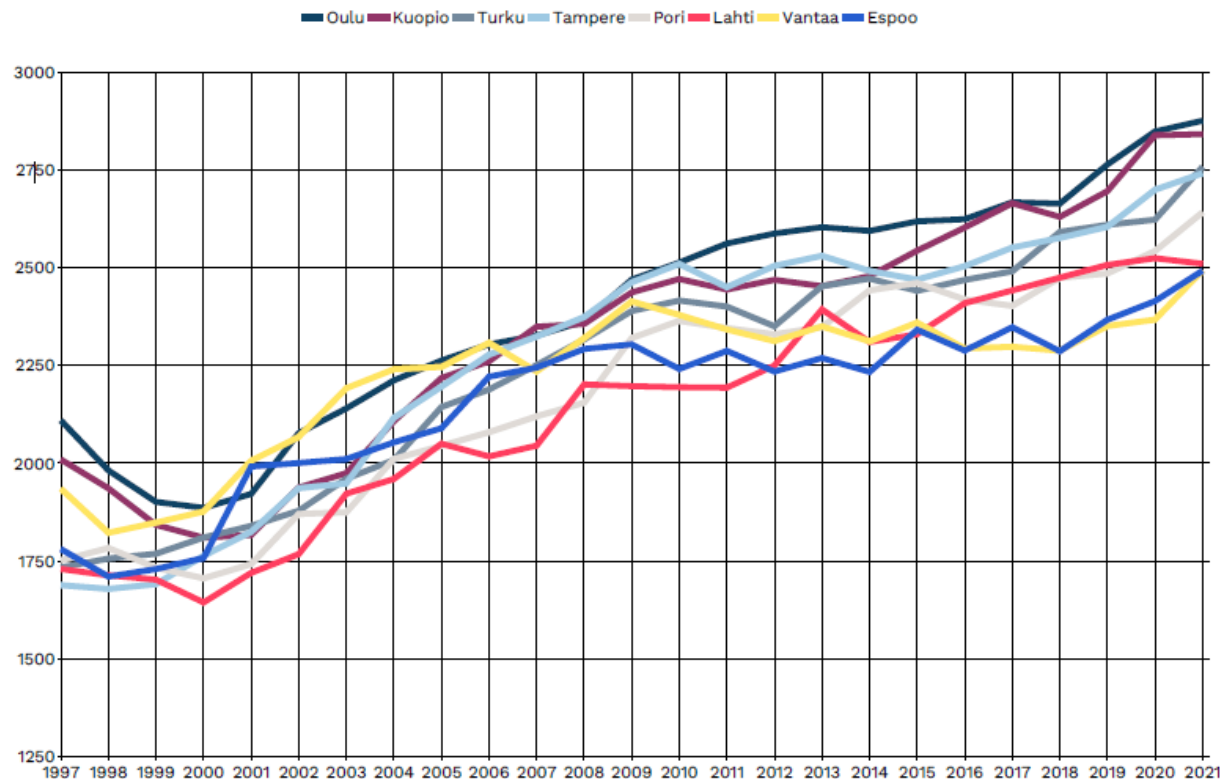
- Espoossa suurista kaupungeista eniten Kelan korvaamia yksityisen terveydenhuollon kustannuksia
- Kustannus/asiakas on laskenut reilusti kaikissa kaupungeissa (Hgin tiedot puuttuvat). Espoossa ikävakioidut kustannukset per asukas vuonna 2021 olivat 187 euroa.

Suurten kaupunkien Kelan korvaaman yksityisen terveydenhuollon ikävakioidut kustannukset euroa/asukas vuosina 2019-2021

Espoon ja Vantaan terveydenhuollon kustannukset kuusikkokuntien alhaisimmat

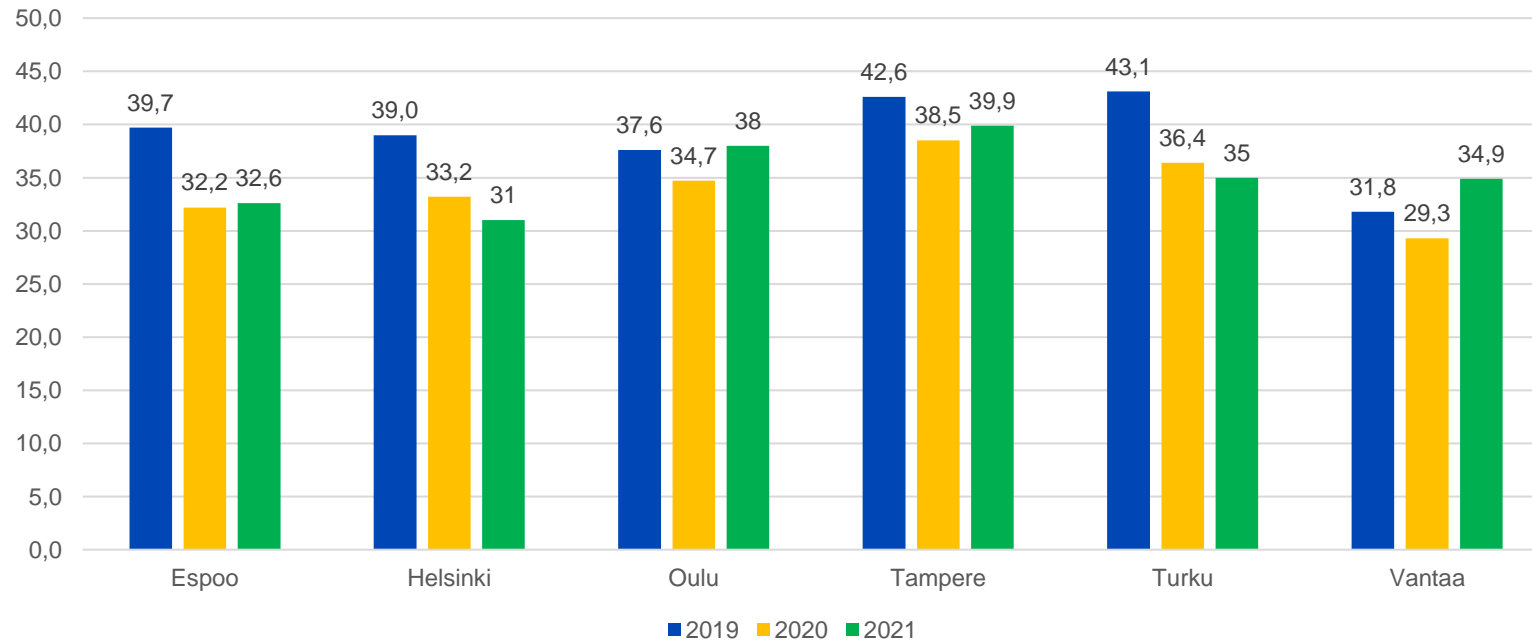
Suurten kaupunkien terveydenhuollon ikävakioidut kustannukset 1997-2021 deflatoituna

- Espoon, Vantaan ja Lahden terveydenhuollon kustannukset olivat suurista kaupungeista alhaisimmat vuonna 2021

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärin potilaiden määrä Espoossa nousi lievästi 2021. Espoossa perusterveydenhuollon lääkärin potilaita oli 32,6 % väestöstä.

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärin potilaat yhteensä,
% väestöstä 2019-2021

Vanhuspalvelut

- Kuuden suurimman kaupungin vertailut
- Palvelutyytyväisyys

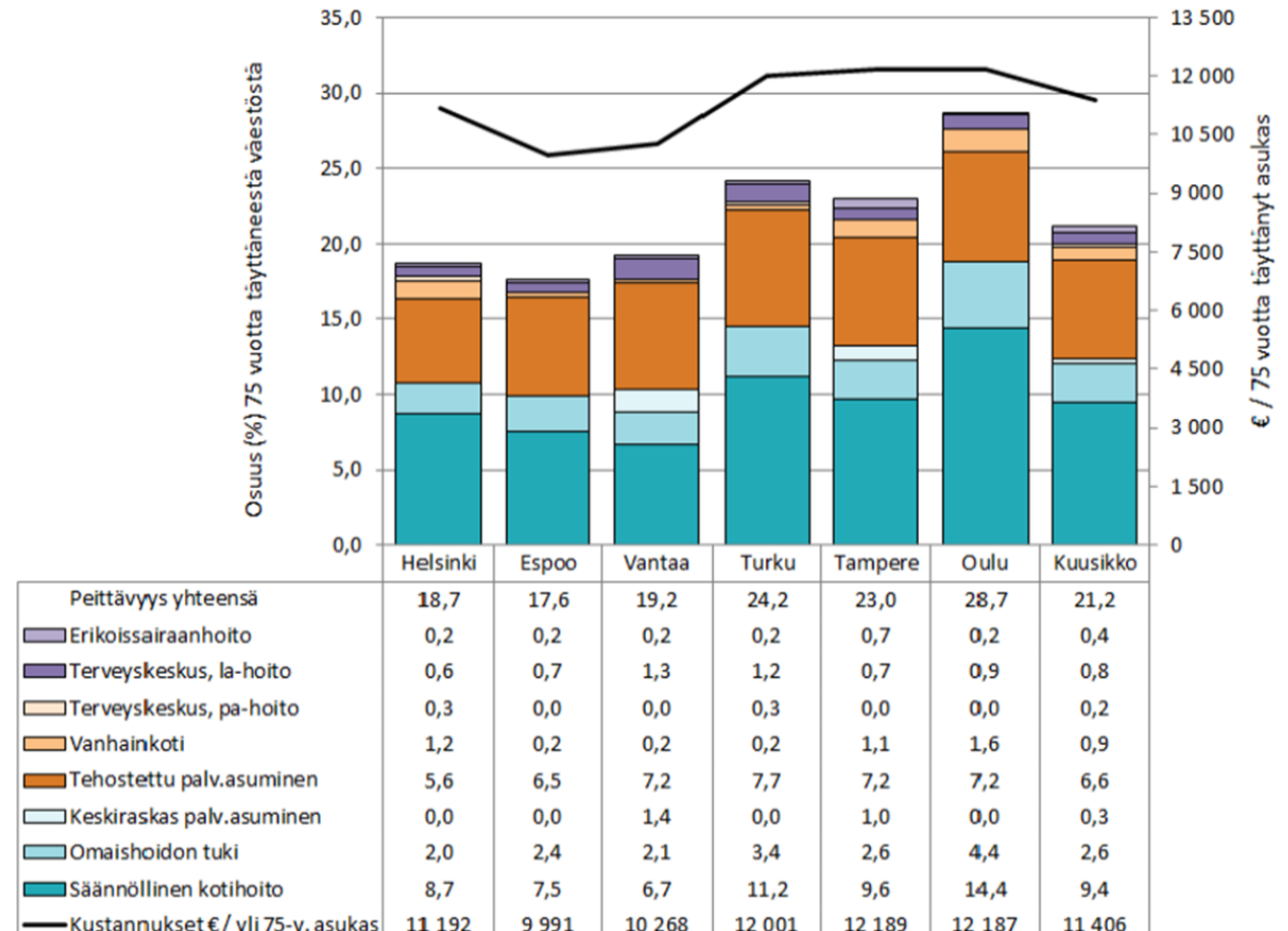
Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot; Toimintaympäristön tila 2023

[Sisällysluettelo](#)

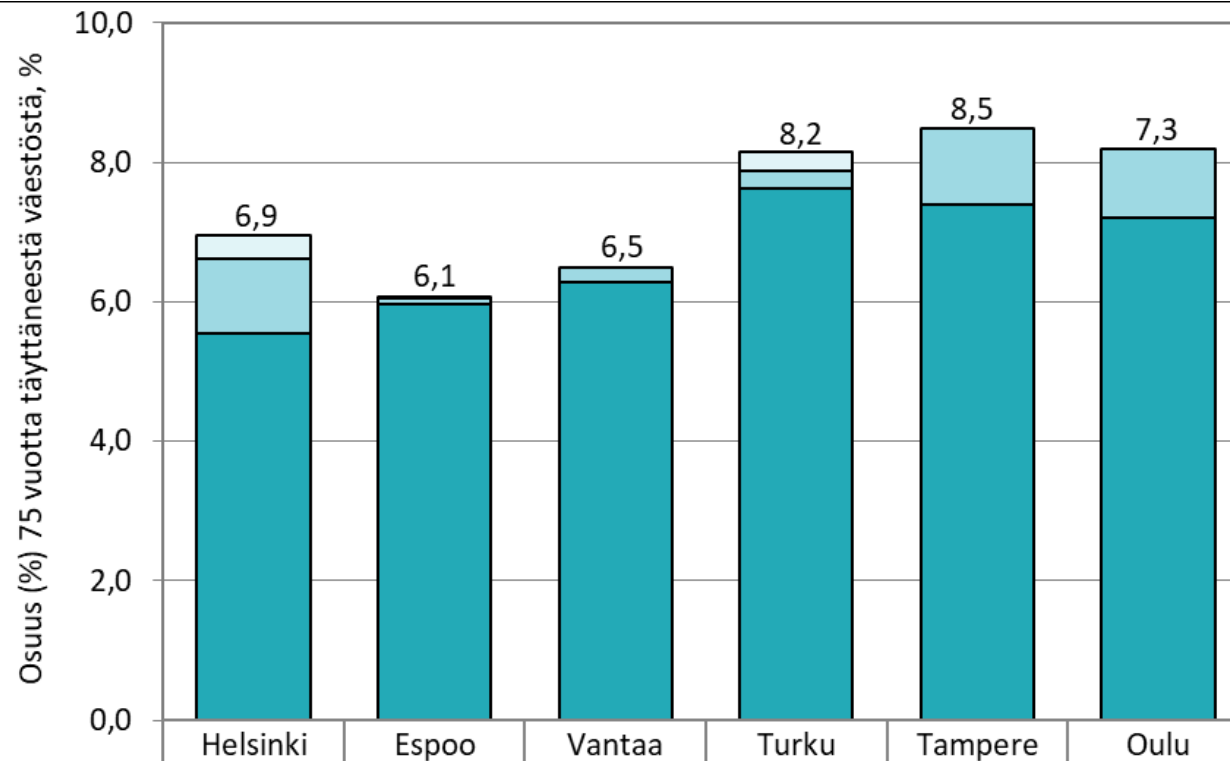
11.4.2023

Sosiaali- ja terveystalvveluja saaneiden 75 vuotta täyttäneiden osuus Espoossa kuusikkokuntien matalin

- 75 vuotta täyttäneiden osalta sosiaali- ja terveystalvvelujen peittävyys on lähes kaksinkertainen verrattuna 65 vuotta täyttäneiden ikäryhmään.
- Talvvelujen ikävakioitu kokonaispeittävyys 75 vuotta täyttäneiden keskuudessa vaihteli Espoon 17,6 prosentin ja Oulun 28,7 prosentin välillä vuonna 2021.

Ympäri vuorokautisessa hoidossa olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä pienin Espoossa.

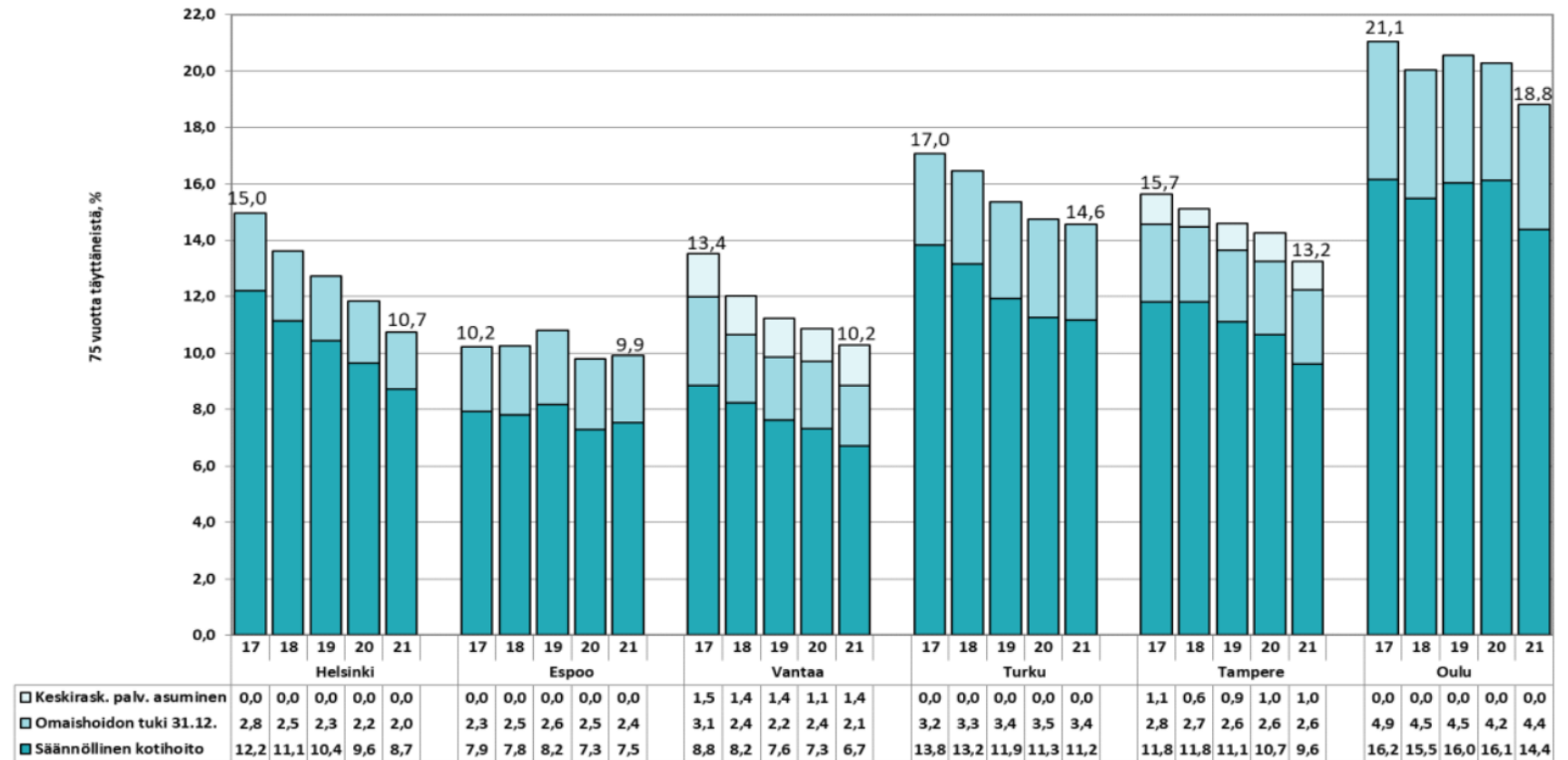

- Ympäri vuorokautisessa hoidossa olevat 75 vuotta täyttäneet 2021, % vastaavan ikäisestä väestöstä

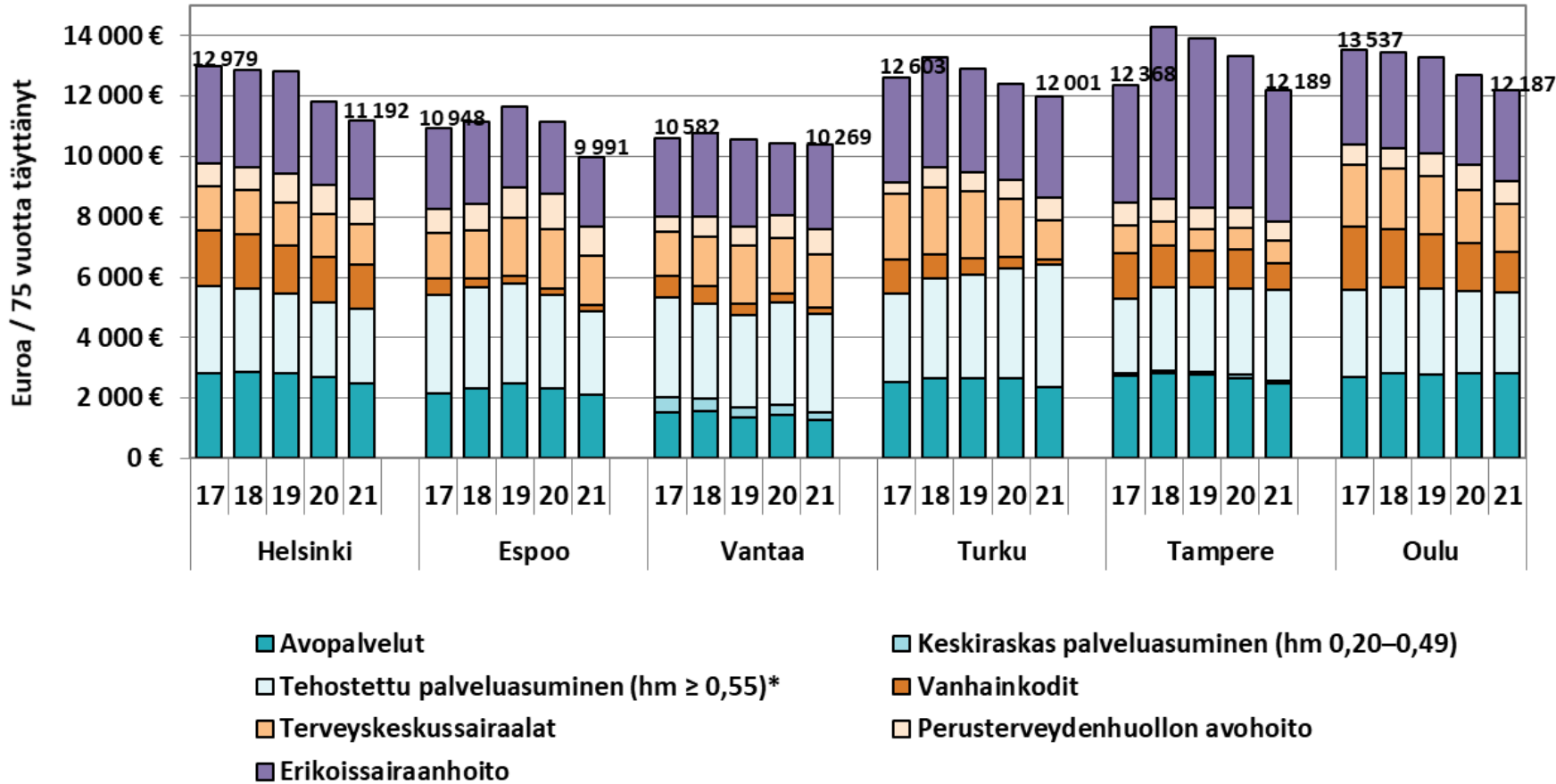
□ Tk-vuodeosasto pitkäaik.	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0
▒ Vanhainkoti pitkäaik.	1,1	0,1	0,2	0,3	1,1	1,0
■ Tehostettu palveluas. pitkäaik.	5,5	6,0	6,3	7,6	7,4	7,2

Säännöllisessä kotihoidossa olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä pienin Espoossa ja Vantaalla.

- Säännöllisen kotihoidon, omaishoidon tuen ja keskiraskaan palveluasumisen piirissä olleiden 75 vuotta täyttäneiden osuus (%) vastaavan ikäisestä väestöstä joulukuussa 2017–2021 (ikävakioitu)
- Säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen asiakkaissa voi olla päällekkäisyyttä.

75 vuotta täyttäneiden sosiaali- ja terveystalvelujen kustannukset Espoossa kuusikkokuntien toiseksi matalimmat

- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kustannukset 75 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti Espoossa vuonna 2021 olivat 9991 euroa.
- Korkeimmat kustannukset olivat Tampereella ja Oulussa.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

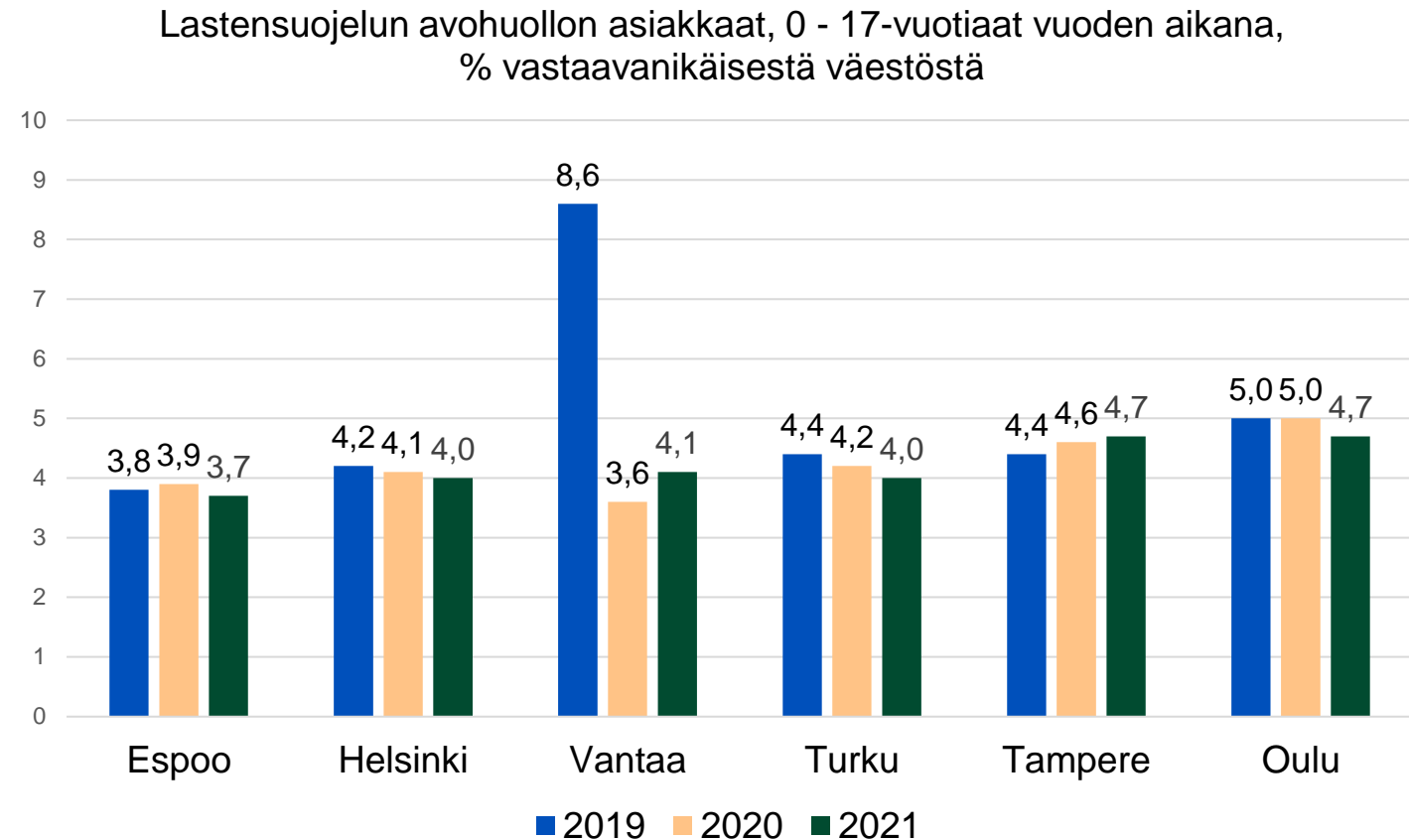
- Kuuden suurimman kaupungin vertailu
- Palvelutyytyväisyys

Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot; Toimintaympäristön tila 2023

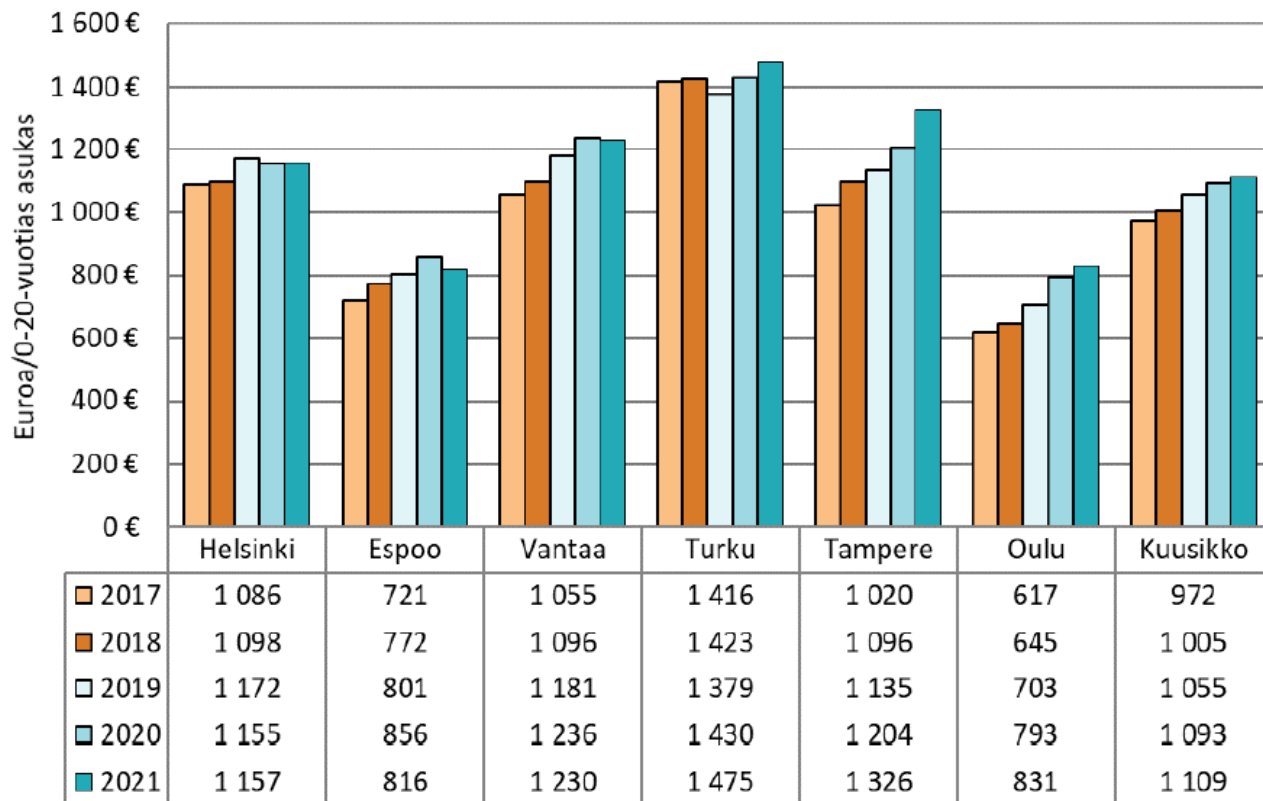
[Sisällysluetteloon](#)

Espoossa kuusikkokuntien pienin ja Oulussa sekä Tampereella suurin osuus lastensuojelun avohuollon 0-17 vuotiaita asiakkaita (vastaavan ikäisestä väestöstä) vuonna 2021

- Kuutoskaupunkien 0–17-vuotiaasta väestöstä 4,0 % oli lastensuojelun avohuollon asiakkaana vuonna 2021.
- Avohuollon asiakkaana olevien osuus väestöstä kasvaa iän myötä. Kuutoskaupunkien 0–2-vuotiaista avohuollon asiakkaana oli 2,5 %, mutta 16–17-vuotiaista 6,2 %.

Lastensuojelun kokonaiskustannuksissa 0–20-vuotiasta asukasta kohden suuria eroja kuusikkokuntien välillä

- Lastensuojelun kokonaiskustannukset 0–20-vuotiasta asukasta kohden vuonna 2021 olivat alhaisimmat Espoossa (816 euroa) ja korkeimmat Turussa (1 475 euroa).
- Kustannukset asukasta kohden ovat pääosin kasvaneet kaikissa kuutoskaupungeissa vuodesta 2017 alkaen.

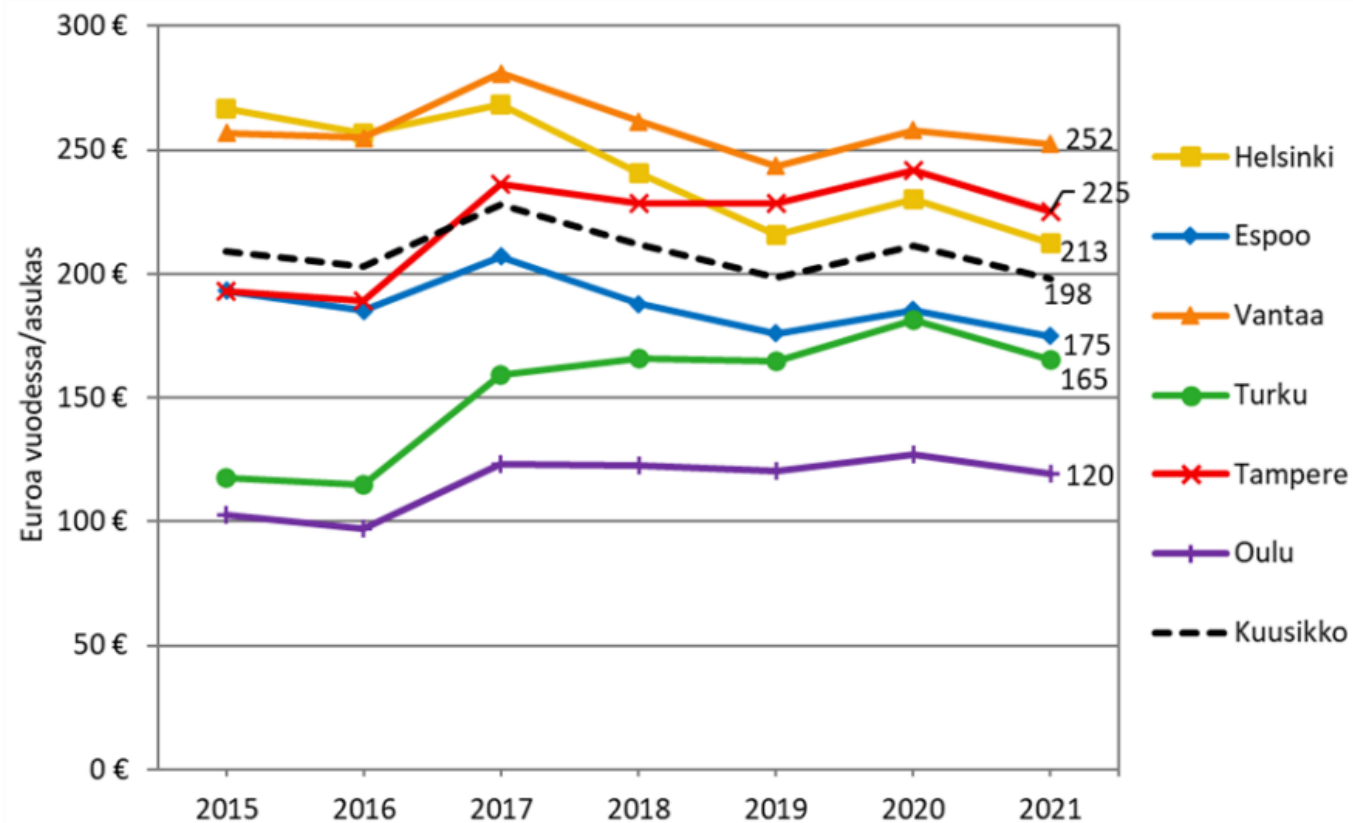
¹ Helsingin vuoden 2019 sijaishuollon kustannukset on ilmoitettu liian suurina.

² Helsinki: Uuden asiakastietojärjestelmän 6.11.2021 tapahtuneen käyttöönoton vuoksi lukumäärä ei ole täysin luotettava.

Lastensuojelun kokonaiskustannukset 0–20 -vuotiasta asukasta kohden vuosina 2017–2021.
 Korotettu vuoden 2021 arvoon julkisten menojen hintaindeksillä sosiaalitoimelle

Lähde: Kuuden suurimman kaupungin lastensuojelun palvelujen ja kustannusten vertailu vuonna 2021

Asukaskohtaiset toimeentulotuen bruttovuosikustannukset suurimmat Vantaalla ja pienimmät Oulussa. Espoossa kustannukset hieman keskitason alapuolella.

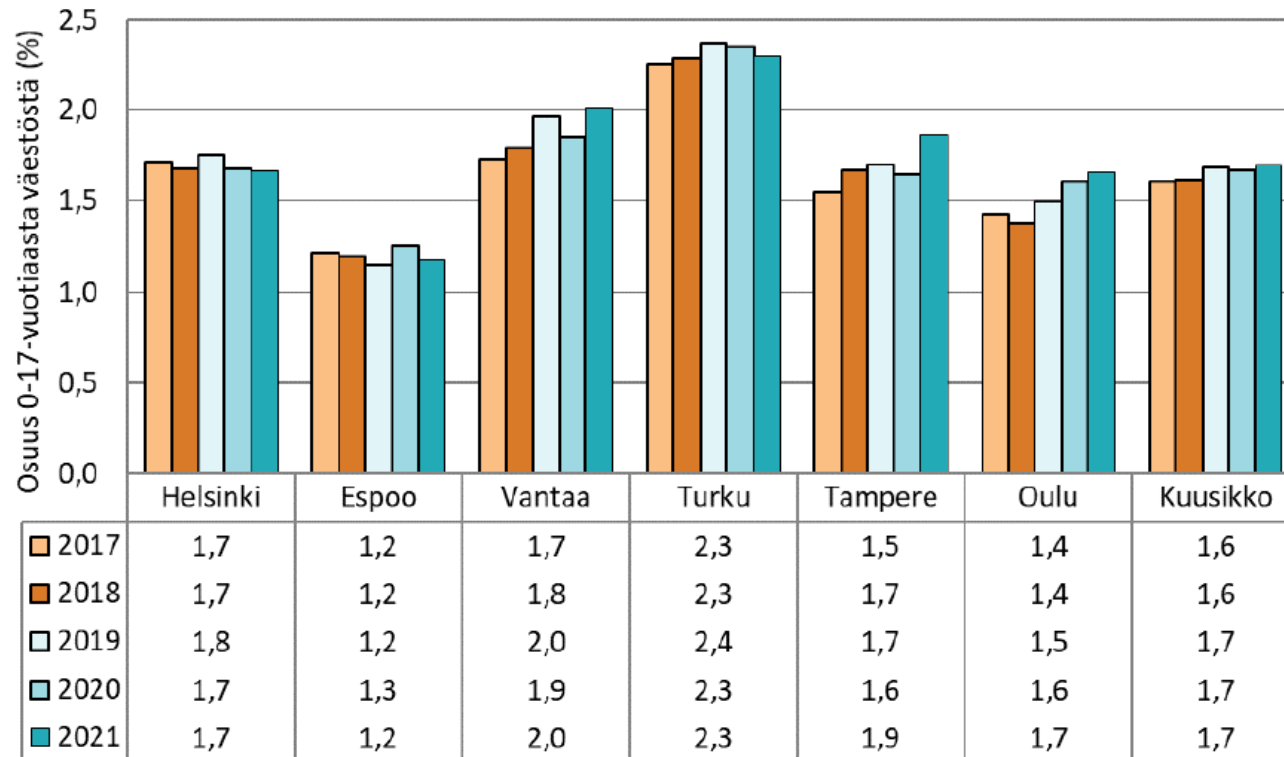

- Toimeentulotuen bruttokustannukset kunnan asukasta kohden vuosina 2015–2021 (vuoden 2020 arvossa, ilman pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja paluumuuttajia)

¹Turussa on tehty kesken vuotta 2021 järjestelmävaihdoksia. Tämän takia toimeentulotuen asiakasmäärissä ja kustannusluvussa saattaa olla puutteita.

Espoossa pienin osuus kodin ulkopuolelle sijoitettuja 0-17 vuotiaita

Kodin ulkopuolelle vuoden aikana sijoitettuna olleiden 0 - 17-vuotiaiden osuus saman ikäisestä väestöstä vuosina 2017-2021

- Kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0-17 vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä vaihteli Espoon 1,2 prosentin ja Turun 2,3 prosentin välillä.
- Sijoitettujen osuus väestöstä on viimeksi kuluneen viiden vuoden aikana säilynyt melko vakaana.
- 13-17 –vuotiaista sijoitettuna on suhteessa useampi kuin nuoremista lapsista.

¹ Tässä kuviossa Espoosta puuttuvat järjestelmämuutoksen vuoksi tammi- ja helmikuun 2020 luvut, joten Espoon vuoden 2020 luku ei ole vertailukelpoinen.

² Helsinki: Uuden asiakastietojärjestelmän 6.11.2021 tapahtuneen käyttöönoton vuoksi vuoden 2021 lukumäärä ei ole täysin luotettava.

Elinkeino ja työllisyys

Elinvoiman tulosalue, elinkeino ja työllisyys; Toimintaympäristön tila 2023

[Sisällysluetteloon](#)

14.4.2023

Elinkeino ja työllisyys

- Toimintaympäristö muuttuu nopeasti - yritys- ja työllisyyspalvelujen merkitys kasvaa
- Julkiset työllisyys- ja elinkeinopalvelut siirtyvät valtiolta kunnille 1.1.2025 lähtien
- Espoo työllisyyden kuntakokeilussa vuoden 2024 loppuun asti
- Yhteistyötä rakennetaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa
- Lähes kolmasosa Työllisyys Espoon asiakkaista on nuoria ja yli puolet vieraskielisiä
- Korkeasti koulutetuista asiakkaista 62 prosenttia on vieraskielisiä
- Työllisyys Espoon asiakkaiden osallistuminen eri TE-palveluihin (aktivointiaste) nousi 31 prosenttiin
- Pitkäaikaistyöttömien määrä laski 2022
- Maahanmuuttajien osaamiskeskuspalveluista työllistyi yhteensä 300 henkilöä
- Kansainvälisille osaajille kehitetään palveluja verkostoyhteistyössä
- Kasvavalla osalla työnantajista on pula osaavasta työvoimasta – työnantajapalvelut edistää työnantajien ja työnhakijoiden kohtaamista
- Business Espoo –yrityspalveluverkosto tuntee noin puolet yrityksistä ja yksinyrittäjistä
- Business Espoon tilaisuudet kiinnostivat koronan jälkeen

Toimintaympäristö muuttuu nopeasti - elinkeino- ja työllisyyspalvelujen merkitys kasvaa

Maailman turvallisuus- ja taloustilanne heikkenee

Tilanne muuttaa yritysten liiketoimintaa ja ihmisten työmahdollisuuksia. Asiakasmäärä työllisyys- ja yrityspalveluissa kasvaa kun ihmiset, työnantajat ja yritykset tarvitsevat tukea. Espoon elinkeino- ja työllisyyspoliittisia painopisteitä kirkastetaan, jotta kaupunki voi kohdentaa resurssinsa paremmin kestävän kasvun ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Espoon onnistuminen on kriittistä koko maalle, sillä yli 40 prosenttia Helsingin pörssin liikevaihdosta tulee espoolaisilta yrityksiltä.

Geopolitiikka vauhdittaa vihreää siirtymää

Ukrainan sodan seurauksena globaalit kauppablokit käpertyvät itseensä ja omavaraisuus kasvaa. Investoinnit ilmastomuutoksen ehkäisyyn ja uusiutuviin energialähteisiin kasvavat Euroopassa. Espoon tieto- ja osaamisintensiivisten yritysten ja toimijoiden merkitys kestävän kasvun ajureina korostuu entisestään. Kaupungin tehtävä on aktiivisesti mahdollistaa innovaatioekosysteemin kehittyminen.

Kaupungin rooli elinvoiman rakentajana kasvaa merkittävästi

Vastuu työllisyys- ja elinkeinopalvelut järjestämisestä siirtyy valtiolta kunnille vuonna 2025. Muutos vaikuttaa koko kaupungin toimintaan.

Työ muuttuu ja jatkuvan oppimisen merkitys kasvaa

Työn tekemisen tavat, paikat ja työurat moninaistuvat. Käsitykset työstä muuttuvat. Asiakkaiden ja henkilöstön jatkuvaan oppimisen panostetaan entistä enemmän. Palveluissa vastataan yhä yksilöllisimpiin henkilö-, työnantaja- ja yritysasiakastarpeisiin.

Kasvavalla osalla työnantajista on pula osaavasta työvoimasta

Työpaikkojen ja tekijöiden kohtaamista edistetään panostamalla osaamisen kehittämiseen sekä tuomalla työllisyys- ja yrityspalvelut sekä ihmiset ja työnantajat tiiviimmin yhteen. Espooseen houkutellaan kansainvälisiä osaajia ja heitä tuetaan kaupunkiin asettautumisessa.

Hyvinvointivelka kasvaa ja työelämä polarisoituu

Koronan pitkäaikaisvaikutukset näyttäytyvät osalla asiakkaista heikentyneenä työkykenä ja työllisyytenä. Hyvinvointivajeeseen vastataan kehittämällä asiakkaiden palvelupolkuja ja rakentamalla yhteistyötä hyvinvointialueen, koulutustoimijoiden, työnantajien ja muiden kumppaneiden kanssa.

Vieraskielisten asiakkaiden määrä kasvaa

Vieraskielisten asukkaiden määrä ja palvelujen käyttö lisääntyvät ja palvelutarpeet monimuotoistuvat. Palveluja ja henkilöstön osaamista kehitetään vastaamaan tarpeisiin. Valtion rahoitusmallien muuttamiseen vaikutetaan. Rahoituksessa ei ole riittävästi huomioitu pääkaupunkiseudun poikkeuksellista kansainvälistymiskehitystä.

Digitalisaatiota hyödynnetään palvelujen kehittämisessä

Sähköisiä palveluja ja kohtaamisen paikkoja kehitetään kasvokkain järjestettävien palvelujen rinnalla. Kehittäminen näkyy tietojärjestelmien kehittämisenä ja tiedolla johtamisen kehittymisenä. Kehittämisessä huomioidaan, etteivät digitaaliset palvelut sovellu kaikille asiakkaille. Ymmärrys digitalisaation eettisistä riskeistä on entistä tärkeämpi.

Julkiset työllisyys- ja elinkeinopalvelut siirtyvät valtiolta kunnille 1.1.2025 lähtien

Julkisten työllisyys- ja elinkeinopalvelujen siirto kunnille tuo yhden merkittävän tehtävän lisää Espoon kaupungille. Muutos on kaupunkitasoinen ja kokonaisvaltainen. Työllisyyden edistäminen on monialaista toimintaa, jossa työllisyys- ja yrityspalvelujen lisäksi hyödynnetään laajasti koulutus-, sosiaali- ja terveystalouksia.

Muutosta rakennetaan yhteistyössä muiden kuntien kanssa sekä Espoon sisäisesti poikkihallinnollisen muutosohjelman avulla.

Espoon TE24-ohjelma luo pohjaa uusien toimintatapojen ja palvelujen kehittämiseksi laajassa yhteistyössä. Ohjelma käynnistyi keväällä 2022.

Espoon työllisyyden kuntakokeilulla on valmistauduttu palvelujen vastaanottamiseen vuodesta 2021 lähtien.

Espoon TE24 –ohjelman hyötytavoitteet

- Työllisyysasteen nostaminen
- Osaavan työvoiman tarjonnan parantaminen ja työvoimatarpeisiin vastaaminen
- Kunnan työttömyysturvan maksuosuuden vähentäminen
- Palveluiden parempi tarjonta ja saatavuus

Espoo työllisyyden kuntakokeilussa vuoden 2024 loppuun asti

Työllisyyden kuntakokeilulla (1.3.2021 – 31.12.2024)

valmistaudutaan TE-palvelujen pysyvään siirtoon kunnille (2025)

25 kokeilualuetta, 118 kuntaa

Tavoitteet:

- nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista
- tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen
- parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikommassa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille.

Työllisyyden kuntakokeilussa Espoolla on vastuu alle 30-vuotiaiden, maahanmuuttajien ja vieraskielisten, peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saavien työttömien työnhakijoiden työllisyydenhoidon järjestämisestä. Työllisyyden kuntakokeilussa (Työllisyys Espoossa) oli n. 17 500 asiakasta 31.12.2022.

Vuoden 2022 aikana asiakkaille tehtiin

- 30 367 kpl työllistymiseen tähtääviä suunnitelmia,
- 351 060 kpl yhteydenottoja asiakkaiden kanssa
- 80 883 kpl työvoimapolitiittisia lausuntoja.

Yhteensä n. 4500 työnhakua päättyi työllistymiseen vuonna 2022.

Kokeilukuntien välisessä asiakastyytyväisyysvertailussa Espoo oli suurten kokeiluiden paras ja parantanut omaa asiakastyytyväisyyttään.

Yhteistyötä rakennetaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa

Vuoden 2022 aikana määriteltiin tarvittavat sopimukset, sekä valmisteltiin yhteistyöverkoston työskentelytavat ja tulevia asiakasprosesseja liittyen työllisyyspalvelujen järjestämiseen.

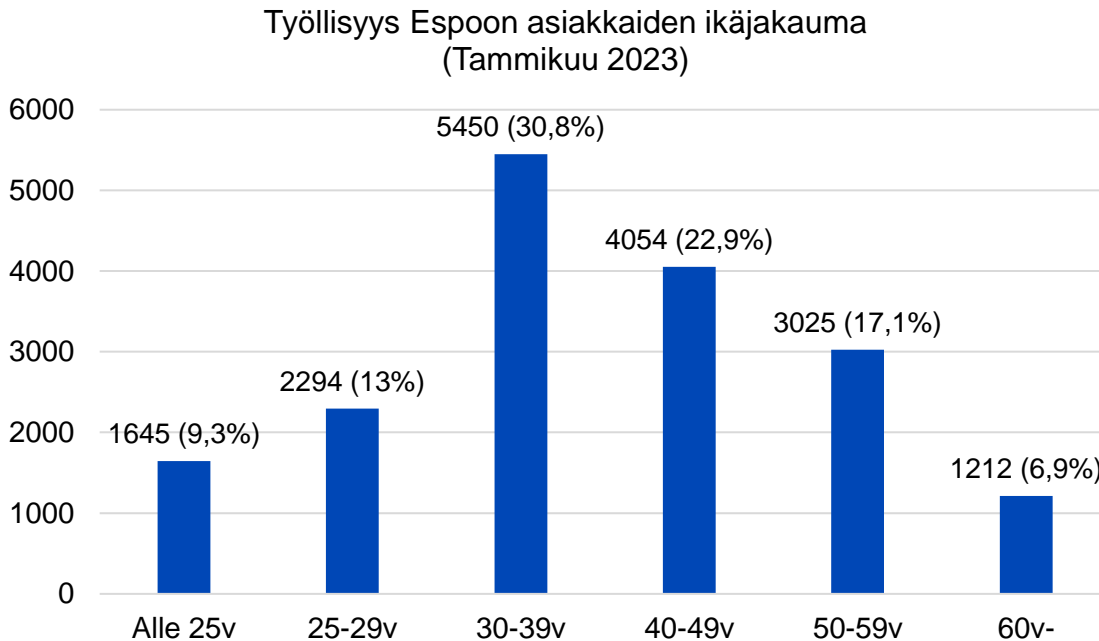
Osa työllisyyspalveluiden vastuulla olevista palveluista siirtyi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulle

- kuntouttava työtoiminta
- vammaisten henkilöiden työllistymistä tukeva toiminta
- lisäksi työllisyyttä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (TYP) vastaa jatkossa yhteistyössä hyvinvointialue, Työllisyys Espoo (työllisyysviranomaisen) ja KELA

Yhteistyön varmistamiseksi on määritelty yhteinen strategia yhdyspintapalveluista.

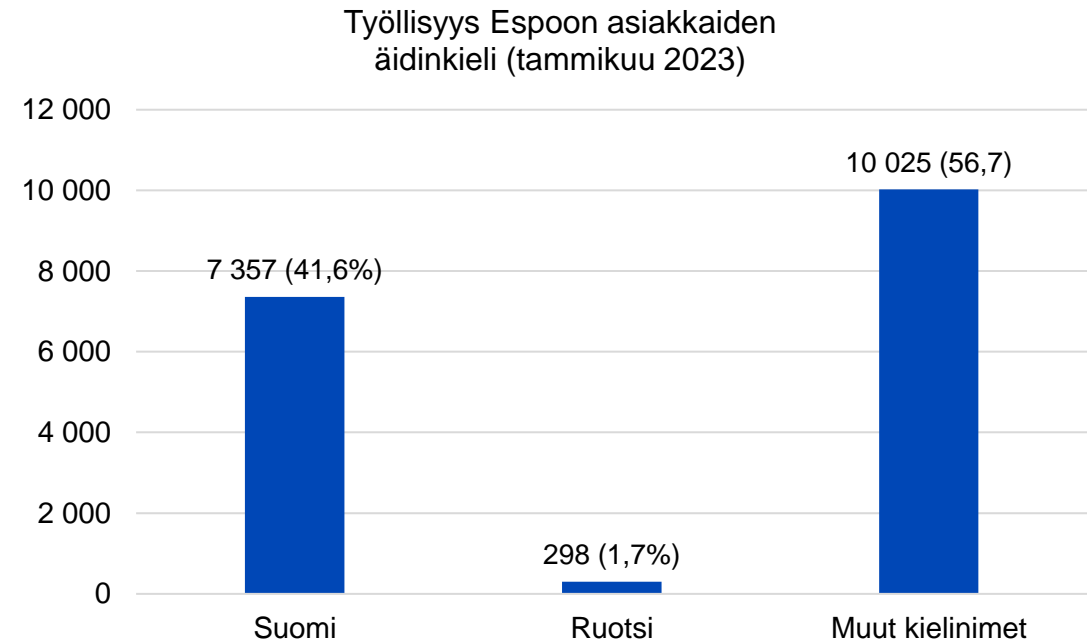
Lähes kolmasosa Työllisyys Espoon asiakkaista on nuoria ja yli puolet vieraskielisiä

22 prosenttia kaikista asiakkaista on alle 30-vuotiaita.

Lähde: TEM, Työnvälitystilasto

56,7 prosenttia asiakkaista puhuvat äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia.

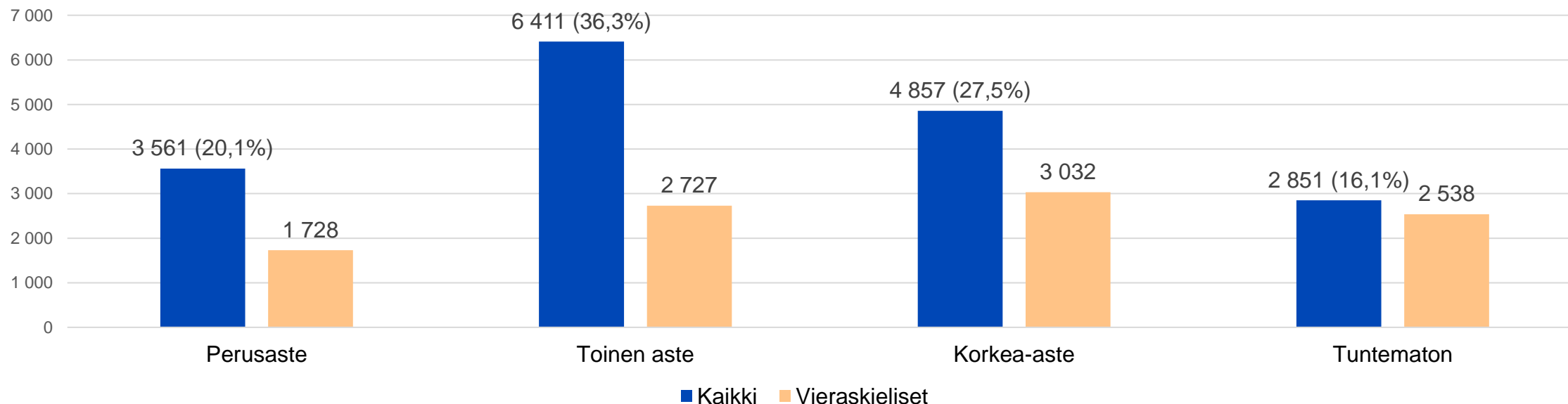
Lähde: TEM, Työnvälitystilasto

Korkeasti koulutetuista asiakkaista 62 prosenttia on vieraskielisiä

Kaikista asiakkaista lähes 40 prosentilla on toisen asteen tutkinto, lähes 30 prosentilla korkea-asteen tutkinto ja 20 prosentilla perusasteen tutkinto.

Kaikista korkeasti koulutetuista asiakkaista vieraskielisiä on suhteessa enemmän, eli 62 prosenttia kaikista korkeasti koulutetuista asiakkaista.

Työllisyys Espoon asiakkaiden koulutustausta (Tammikuu 2023)

Työllisyys Espoon asiakkaiden osallistuminen eri TE-palveluihin (aktivointiaste) nousi 31 prosenttiin

Aktivointiaste nousi 31 prosenttiin tammikuussa 2023

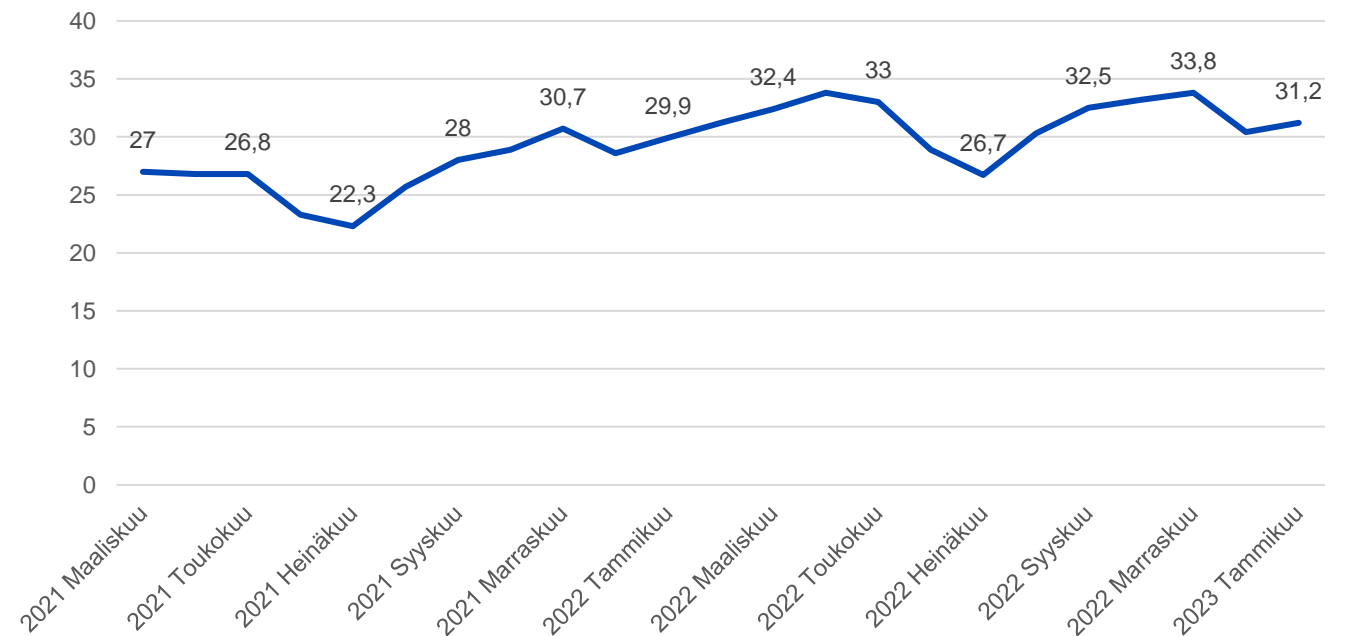
Aktivointiasteella tarkoitetaan aktiivisten työvoimapolitiittisten palveluiden piirissä olevien osuutta työttömien työnhakijoiden ja palveluiden piirissä olevista. Aktiivisiin palveluihin luetaan esimerkiksi työ- tai koulutuskokeilu, tai työvoimakoulutus.

Vuonna 2022 tehtiin Työllisyys Espoossa yhteensä 3655 aktivointisuunnitelmaa

Aktivointisuunnitelma laaditaan pitkään työttömänä olleelle henkilölle. Tavoitteena on parantaa henkilön työllistymis-edellytyksiä ja elämänhallintaa.

Työllisyys Espoossa tehtiin 2022 työllistymissuunnitelmia 23 447 ja kotoutumissuunnitelmia 3 265 kappaletta.

Työllisyys Espoon aktivointiaste maaliskuu 2021 – tammikuu 2023

Pitkäaikaistyöttömien määrä laski 2022

Vuoden aikana pitkäaikaistyöttömien määrä laskenut n. 1100 hengellä

- Työttömyysaste laskenut vuoden 2022 yleisestikin
- Pitkäaikaistyöttömien, yli vuoden työttömänä olleiden, määrä laskenut alkuvuoden 2022 6193 hengestä loppuvuoden 5051 henkeen
- Huolestuttavana on, että yli kaksi vuotta työttömänä olleiden määrä on samana aikana pysynyt käytännössä samana, loppuvuonna 2765 henkeä. Työttömyyden kovinta ydintä ei olla saatu pienemmään, vaikka kasvu saatu tyrehtymään

Odotettavissa vuonna 2023 taantumista ja työttömyyden kasvua 2024

- Työ- ja elinkeinoministeriö ennustanut että talouskasvun heikentyessä ja maailmantilanteiden vuoksi 2023 aikana työttömyyden lasku taantuu ja kääntyy kasvuun vuonna 2023. Tämä tulee toteutuessaan vaikuttamaan nopeasti myös pitkäaikaistyöttömyyden kehitykseen

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa alkanut

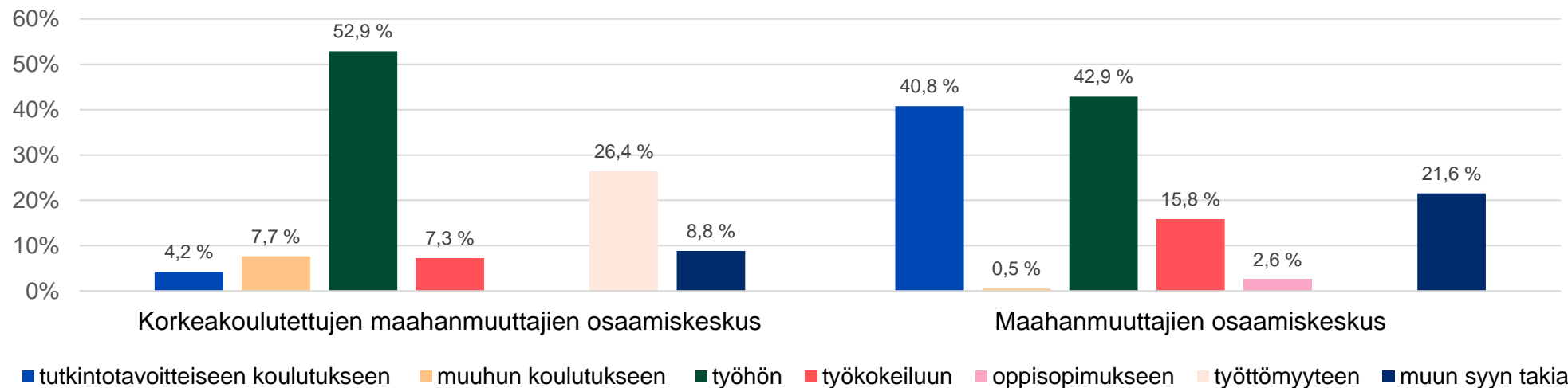
- Pitkäaikaistyöttömien polulla kohti työelämää tarvitaan osallisuuden ja työkyvyn tukemisessa monialaista yhteistyötä ja etenkin hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita
- Yhteistyö Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa jatkuu tiiviinä ja kehittämistä jatketaan yhdyspinnan palveluiden osalta

Maahanmuuttajien osaamiskeskuspalveluista työllistyi yhteensä 300 henkilöä

Maahanmuuttajien osaamiskeskus ja Korkeakoulutettujen maahanmuuttajien osaamiskeskus tukee espoolaisia työttömiä maahanmuuttajia työnhaussa ja työllistymisessä. Vuoden 2022 aikana maahanmuuttajien osaamiskeskuspalveluissa aloitti 636 asiakasta.

Osaamiskeskuspalveluista työllistyneistä 67 % oli naisia. Korkeakoulutettujen osaamiskeskuksen päättäneistä asiakkuuksista 53 % johti työllistymiseen (138 työllistynyttä). Omnian osaamiskeskuksen päättäneistä asiakkuuksista 40 % johti tutkintotavoitteiseen koulutukseen (152 asiakasta) ja 43 % työllistymiseen (162 asiakasta).

Vuonna 2022 päätyneet asiakkuudet syyn mukaan

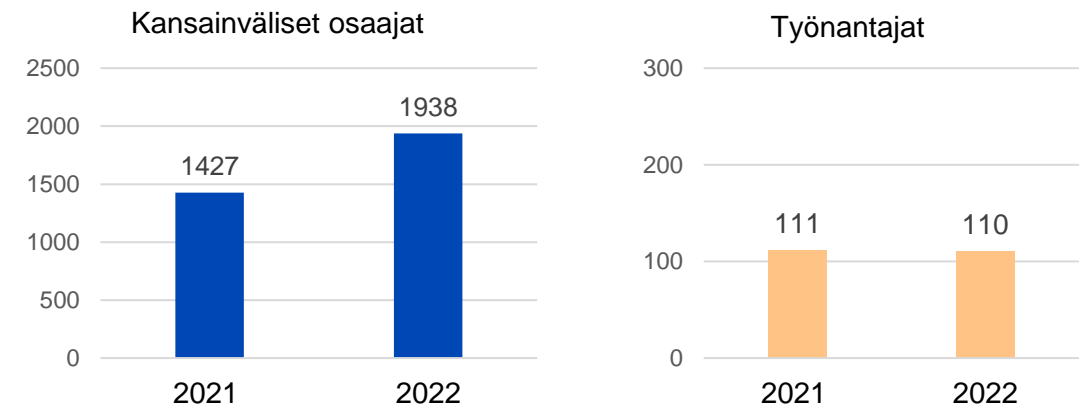
Kansainvälisille osaajille kehitetään palveluja verkostoyhteistyössä

Espoo Talent Hub tarjoaa työnantajille kansainvälisiin ja vieraskielisten rekrytointiin sekä monimuotoisuuden vahvistamiseen liittyviä palveluita yhdessä laajan kumppaniverkoston kanssa. Kansainvälisiä osaajia ja heidän perheitään tuetaan Espoon asettautumisessa. Toiminta edistää kansallisen Talent Boost-ohjelman tavoitteita.

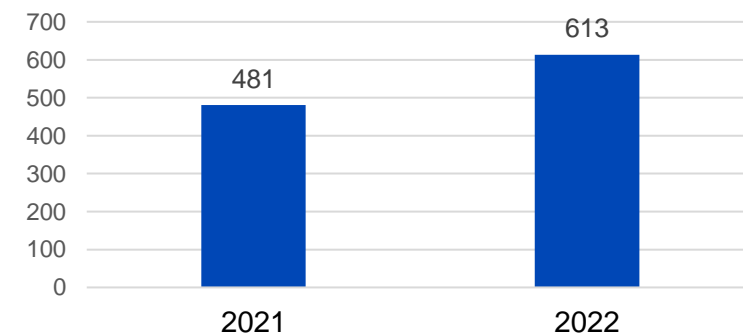
Kansainvälisille osaajille suunnattuja toimintoja vuonna 2022:

- Rekrytointitapahtumat TalentMatch ja Employer Speed Dating keräsi yhteen työnantajia ja kansainvälisiä osaajia
- EntryPoint -mentorointiohjelma yhdisti 20 kansainvälistä osaajaa oman mentoriparin kanssa
- Kaupungin palveluista ja suomalaisesta yhteiskunnasta tarjottiin tietoa ja mahdollistettiin verkostoitumista Hello Espoo tapahtumissa ja Talent Espoo BootCampissa
- Sosiaalisesti ja ammatillisesti merkittävien verkostojen syntymistä edistettiin verkostoitumistapaamisissa yhteistyössä kumppaneiden kanssa
- Career Clubissa tuettiin 72 kansainvälisen osaajan taitojen kehittymistä vastaamaan suomalaisen työelämän tarpeisiin

Tapahtumiin ja palveluihin osallistuneet

Osaajien ja työnantajien välille syntyneiden kontaktien ja sopimusten määrä

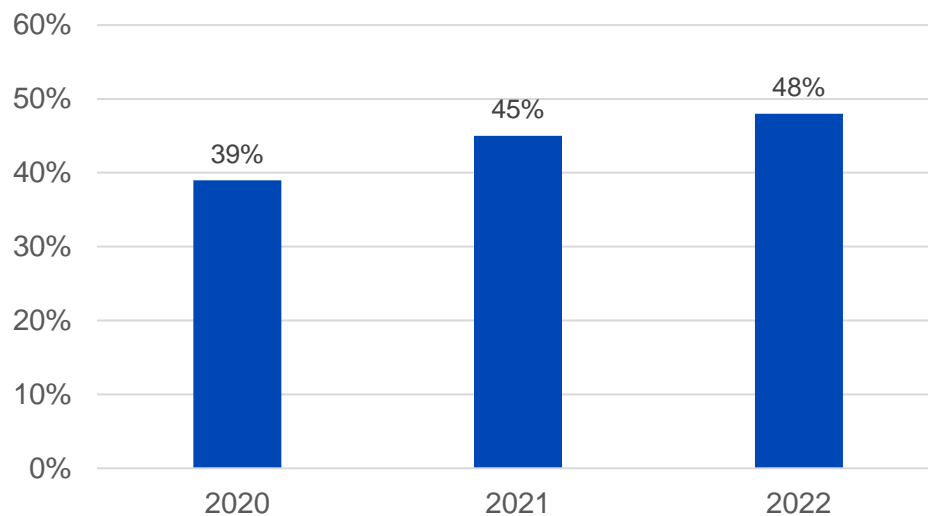

Kasvavalla osalla työnantajista on pula osaavasta työvoimasta – työnantajapalvelut edistää työnantajien ja työnhakijoiden kohtaamista

Lähes puolella yrityksillä on ollut haasteita löytää osaavaa työvoimaa ja rekrytointiin liittyvät palvelut koetaan tärkeinä.

Työllisyys Espoon työnantajapalvelut edistää työnantajien ja työnhakijoiden kohtaamista aktiivisen työnantajayhteistyön avulla.

Yritykset, jotka yrittäneet palkata osaaja mutta ei ole löytynyt

Vuoden 2022 työnantajapalvelujen avainlukuja:

- 43 rekrytointitapahtumaa yhdessä 113 työnantajan kanssa
- 900 työnhakijan sparrausta
- 955 kontaktointia työnantajiin
- 750 työnhakijan esittelyä työnantajille
- 299 työllistymistä

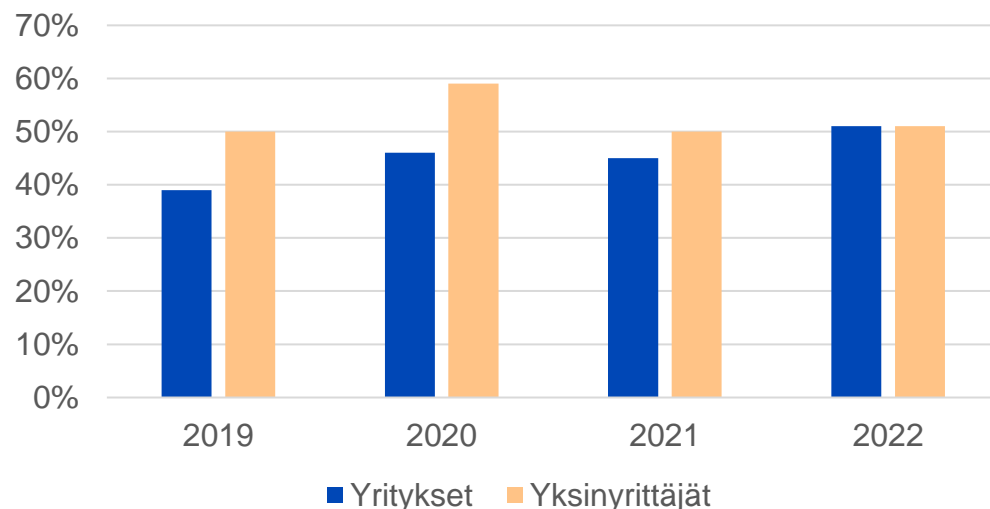
Business Espoo –yrityspalveluverkosto tuntee noin puolet yrityksistä ja yksinyrittäjistä

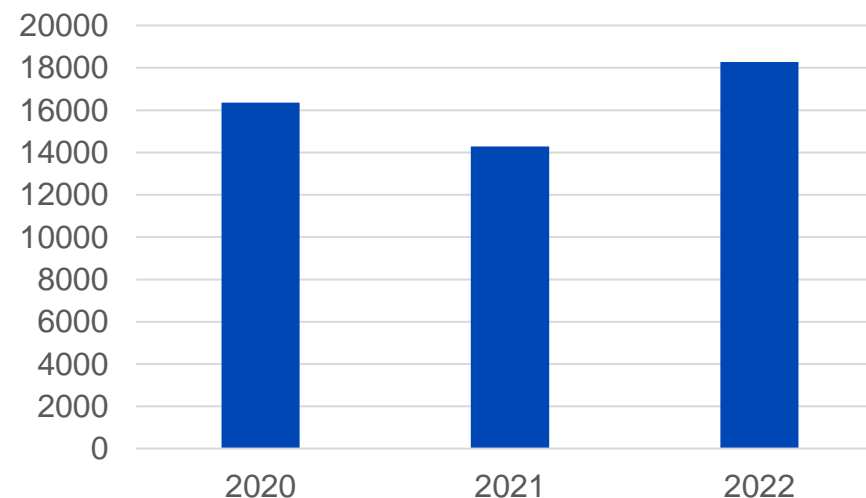
Business Espoo on seitsemän toimijan muodostama yrityspalveluverkosto. Verkosto perustettiin vuonna 2019. Yrittäjiä ja yrityksiä palvelevat Espoon kaupunki, Enter Espoo, Espoon Yrittäjät, Helsingin Seudun kauppakamari, Omnia, Uudenmaan TE-toimisto ja YritysEspoo.

Asiakaskohtaamisten määrä kasvoi ja oli vuonna 2022 yli 18 200. Verkoston tiloissa A Gridissä työskenteli 48 henkilöä (vrt. 54 asiantuntijaa vuonna 2021). Yksi asiantuntija kohtasi laskennallisesti noin 380 asiakasta.

Osuus asiakkaista, joka on käyttänyt tai tuntee Business Espoo -verkoston palvelut

Business Espoo asiakaskohtaukset 2020-2022

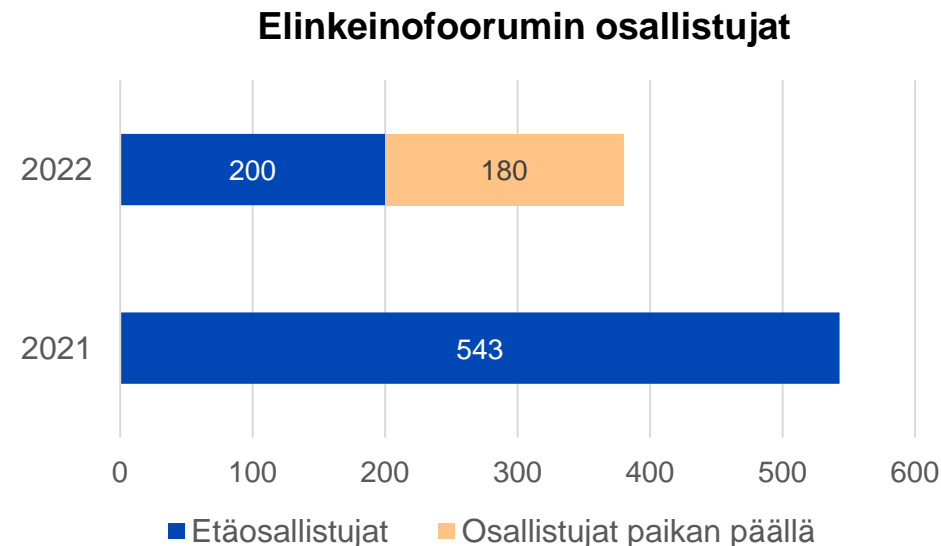

Business Espoon tilaisuudet kiinnostivat koronan jälkeen

Vuoden 2022 aikana järjestettiin useita uusia tai uudistettuja Business Espoo -tapahtumakonsepteja ja -koulutuksia.

Elinkeinofoorumi toteutettiin vuonna 2022 ja osallistumaan pääsi sekä kasvokkain että etänä.

Uudet Business Espoo **aamiaisklubit** aloitettiin syksyllä 2022 ja niihin osallistui **yhteensä 110 henkilöä**.

Vuoden 2022 aikana julkaistiin **viisi BE-studiota**, joissa käsiteltiin mm. julkisia hankintoja sekä kevyt- ja startup yrittäjyyttä. Business Espoon BE-studioissa pureudutaan ajankohtaisiin elinkeinoelämää ja yrittäjyyttä koskeviin teemoihin.

BE-studioita on vuosien 2020-2022 aikana katsottu yli **5200** kertaa.

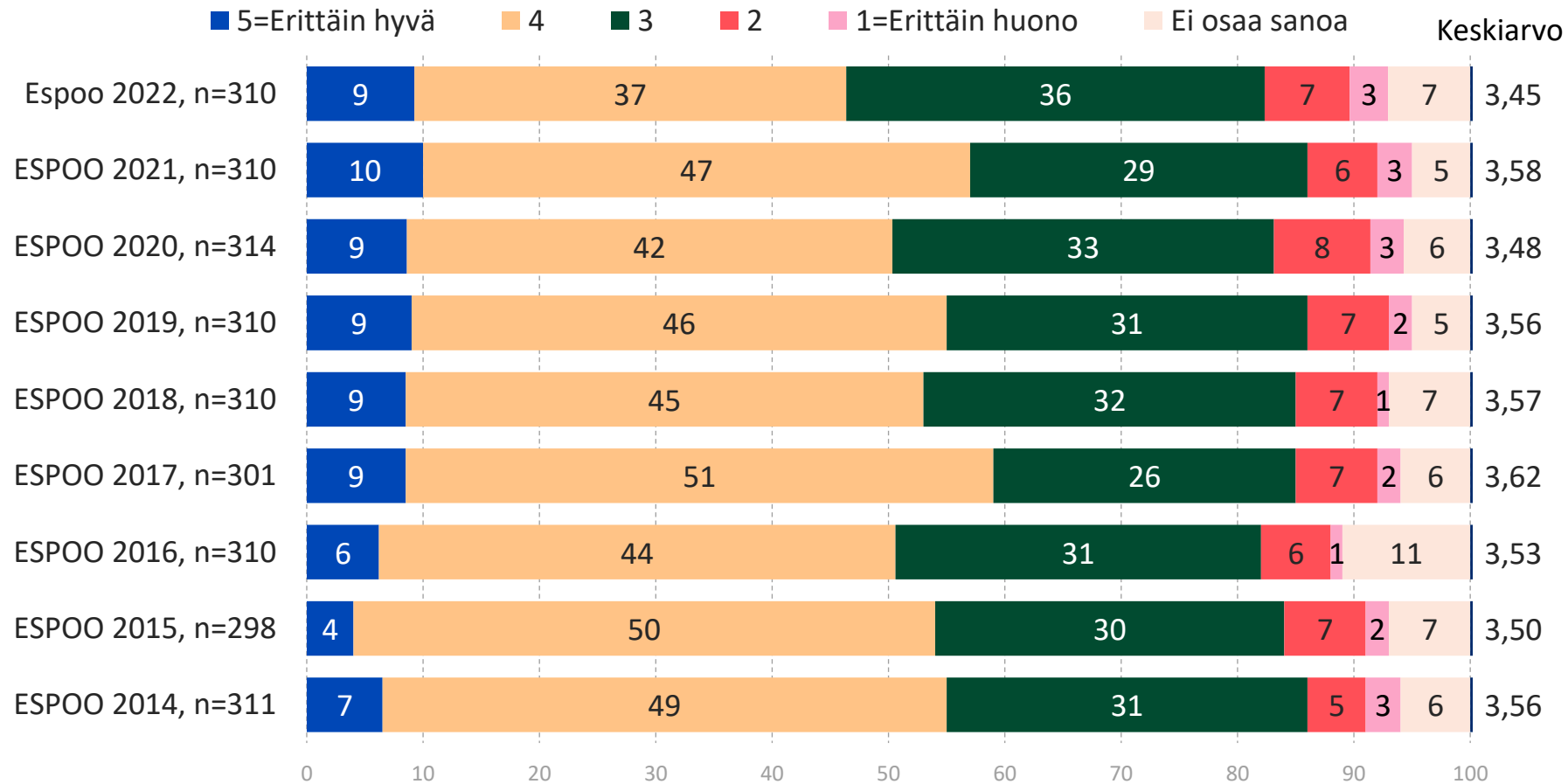
Espoo yritysten toimintaympäristönä 2022

Taloustutkimus Oy

[Sisällysluettelon](#)

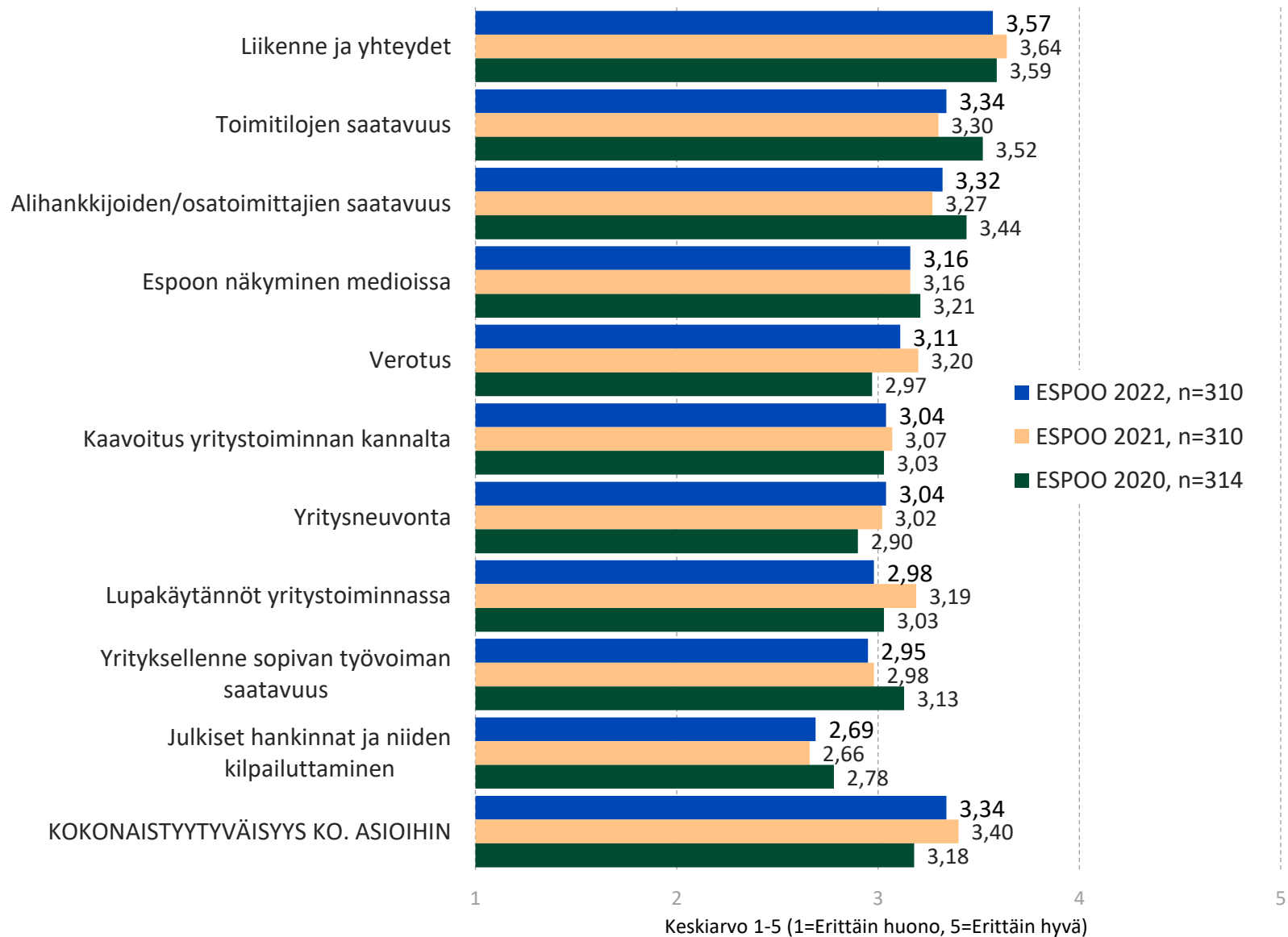
Espoon kaupungin yritysilmasto

Miten arvioisitte Espoon kaupungin yritysilmastoa?

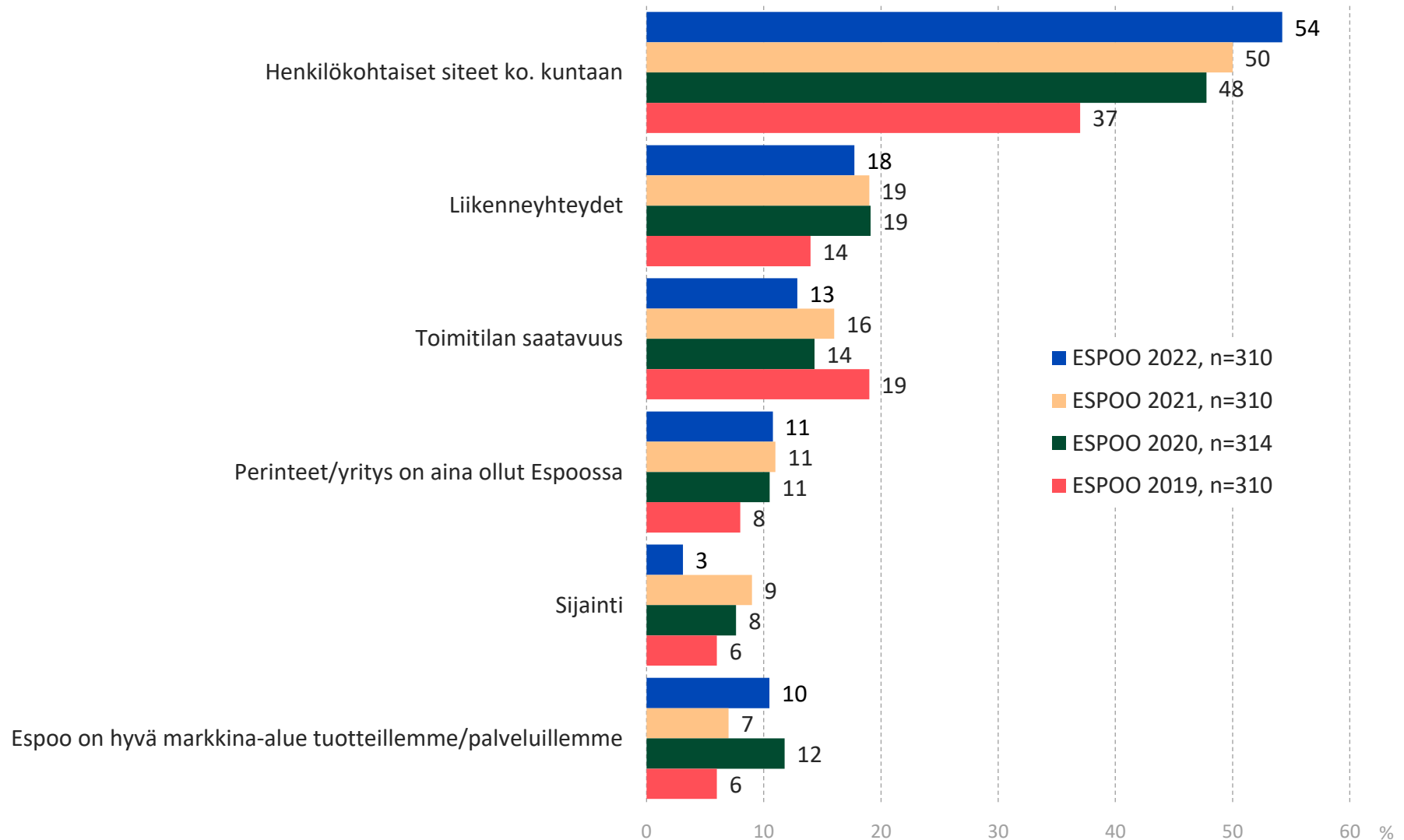

Arvio Espoon yritysilmastosta, espoolaiset yritykset

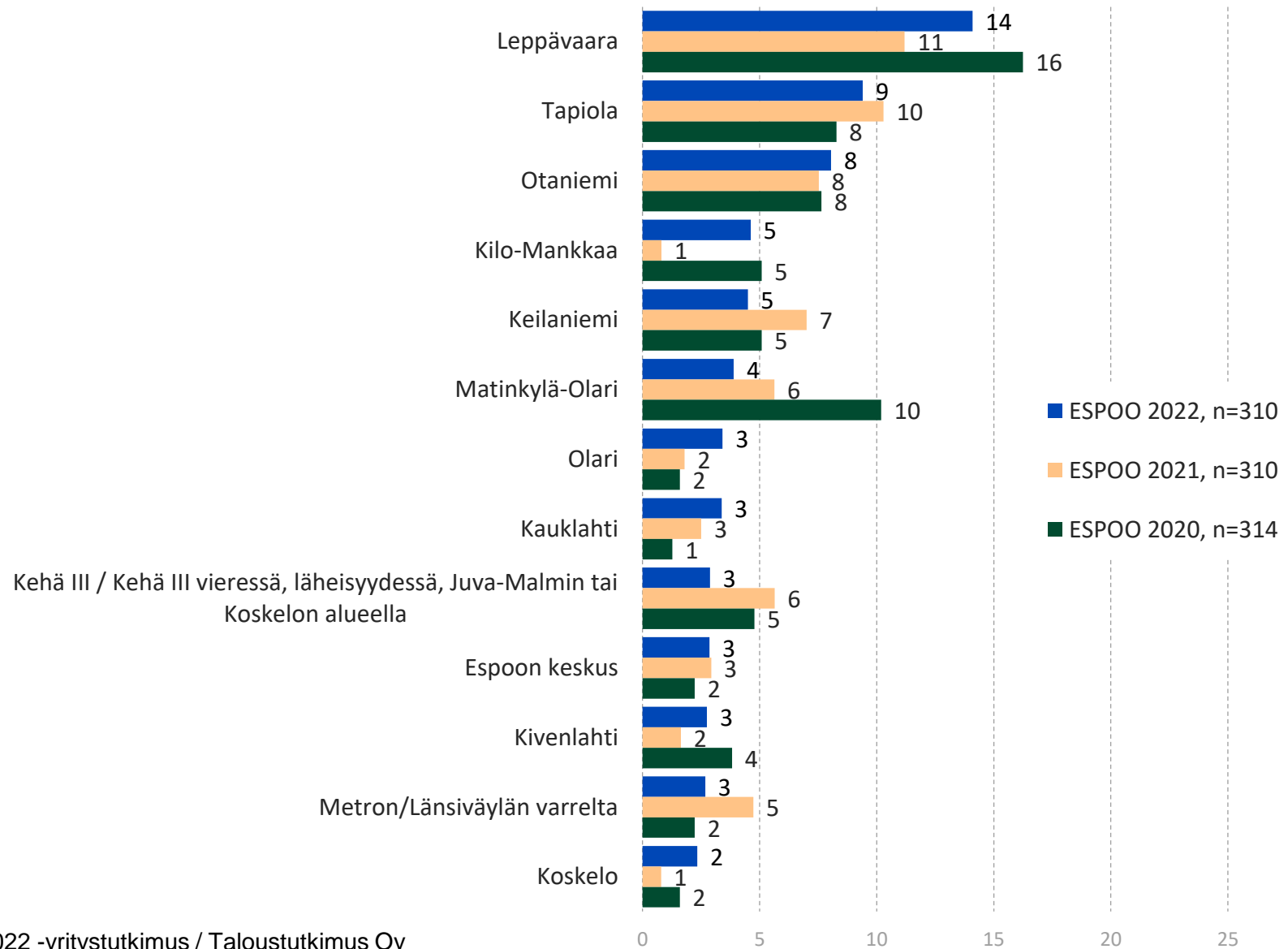
Miten hyvin tai huonosti seuraavat asiat on toteutettu Espoossa yritystoiminnan kannalta?

Mitkä asiat vaikuttivat eniten yrityksenne sijoittumiseen Espooseen?

Jos nyt valitsisitte yrityksenne sijaintialuetta Espoossa, mikä alue yrityksellenne olisi mieluisin?

Kulttuuripalvelut

Elinvoiman tulosalue, kulttuurin tulosityksikkö; Toimintaympäristön tila 2023

[Sisällysluettelo](#)

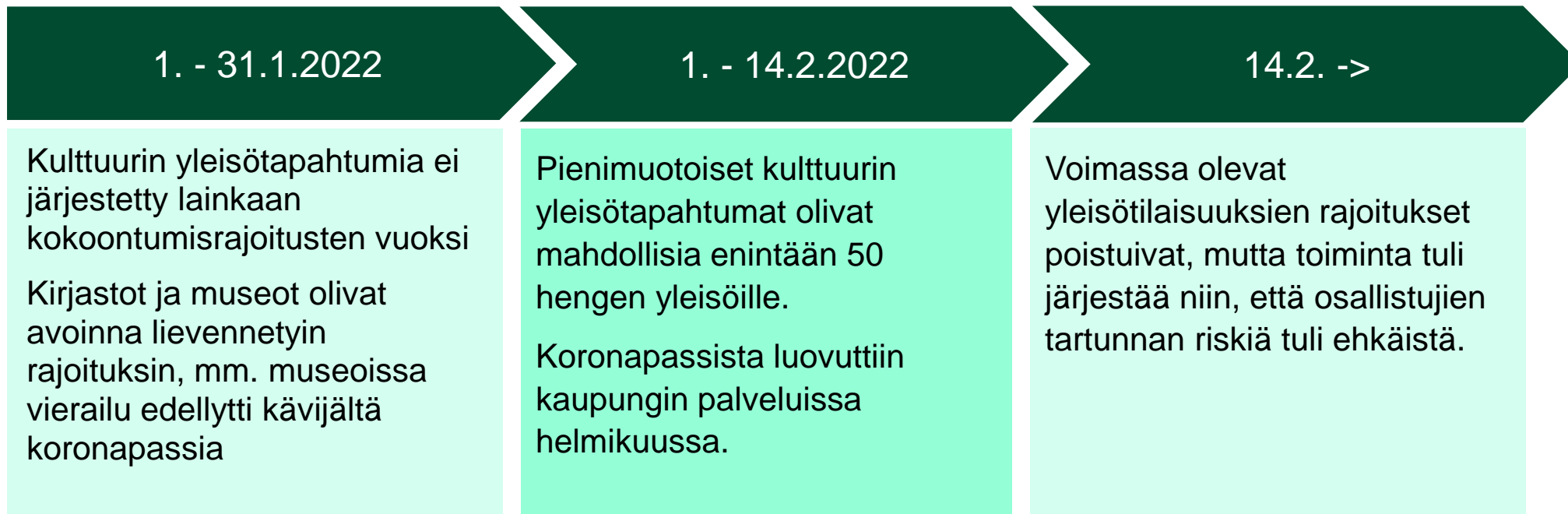
27.3.2023

Kulttuuripalvelut

- Koronan vaikutukset kulttuuripalveluihin vuonna 2022
- Espoon kulttuuritilaisuuksien määrät
- Espoon kulttuuritilaisuuksien käyntimäärät
- Espoon kulttuuritalojen ja museoiden tapahtumien määrät
- Espoon kulttuuritalojen ja museoiden käyntimäärät
- Kulttuuri- ja liikuntakasvatusmalli KULPS: Opetussuunnitelmaan linkittyviä sisältöjä esi- ja peruskoulun lapsille ja oppilaille
- Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatusmalli Kulttuurikurkkaus tuo taidekasvatuksen tasapuolisesti kaikkien lasten saataville
- Kohdennettuja kulttuuripalveluja ikäihmisille ja tiukassa taloudellisessa tilanteessa oleville
- Kirjastojen palvelut vuonna 2022
- Digitaaliset taide- ja kulttuuripalvelut verkossa
- Kulttuuriavustukset – kulttuuria ja kumppanuutta eri puolilla Espoota
- Taiteen perusopetus lapsille ja nuorille – tavoitteellista taideharrastamista
- Espoon Harrastuspolku
- Kulttuuria yhteistuumiin – valtakunnallinen kuntien kulttuuritoiminnan kehittämistehtävä

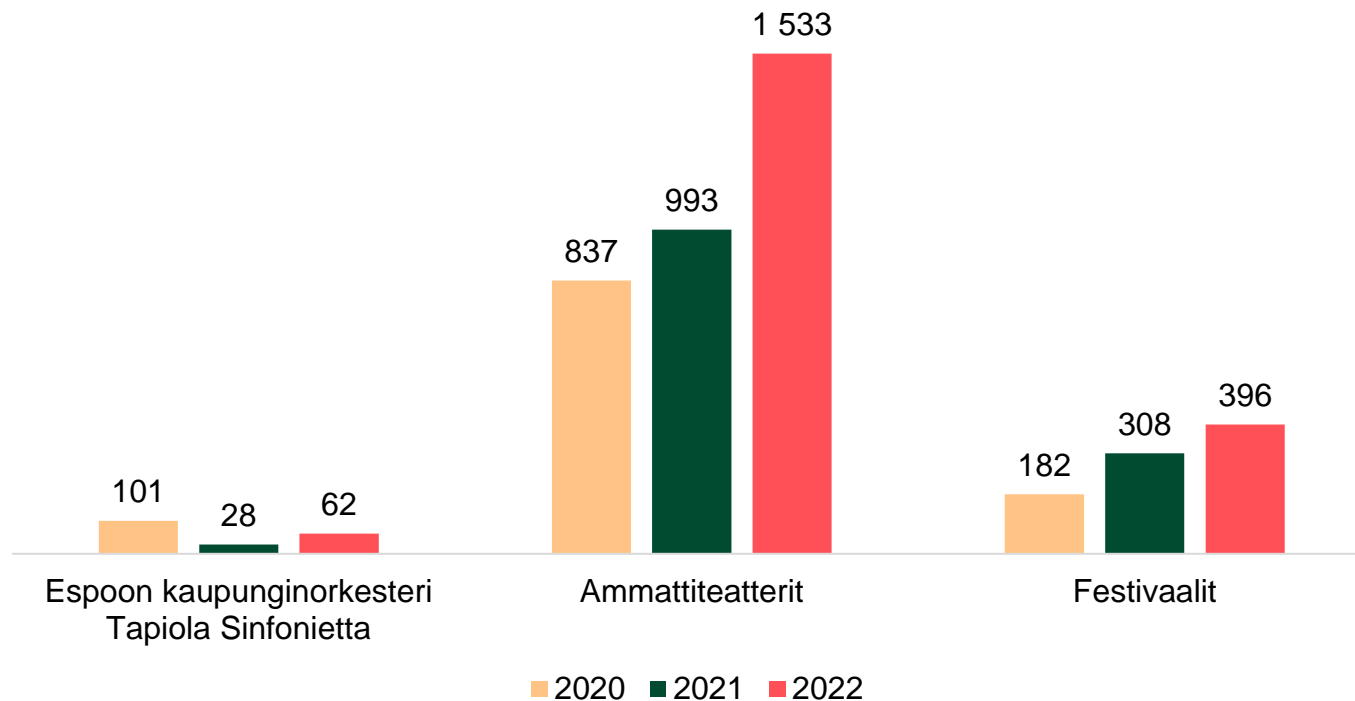
Koronan vaikutukset kulttuuripalveluihin vuonna 2022

Koronapandemian edellyttämät rajoitustoimet vaikuttivat alkuvuodesta 2022 kulttuuripalveluiden toteutumiseen.

Espoon kulttuuritilaisuuksien määrät

Kulttuuritilaisuuksien lukumäärät

Ammattiteatterit

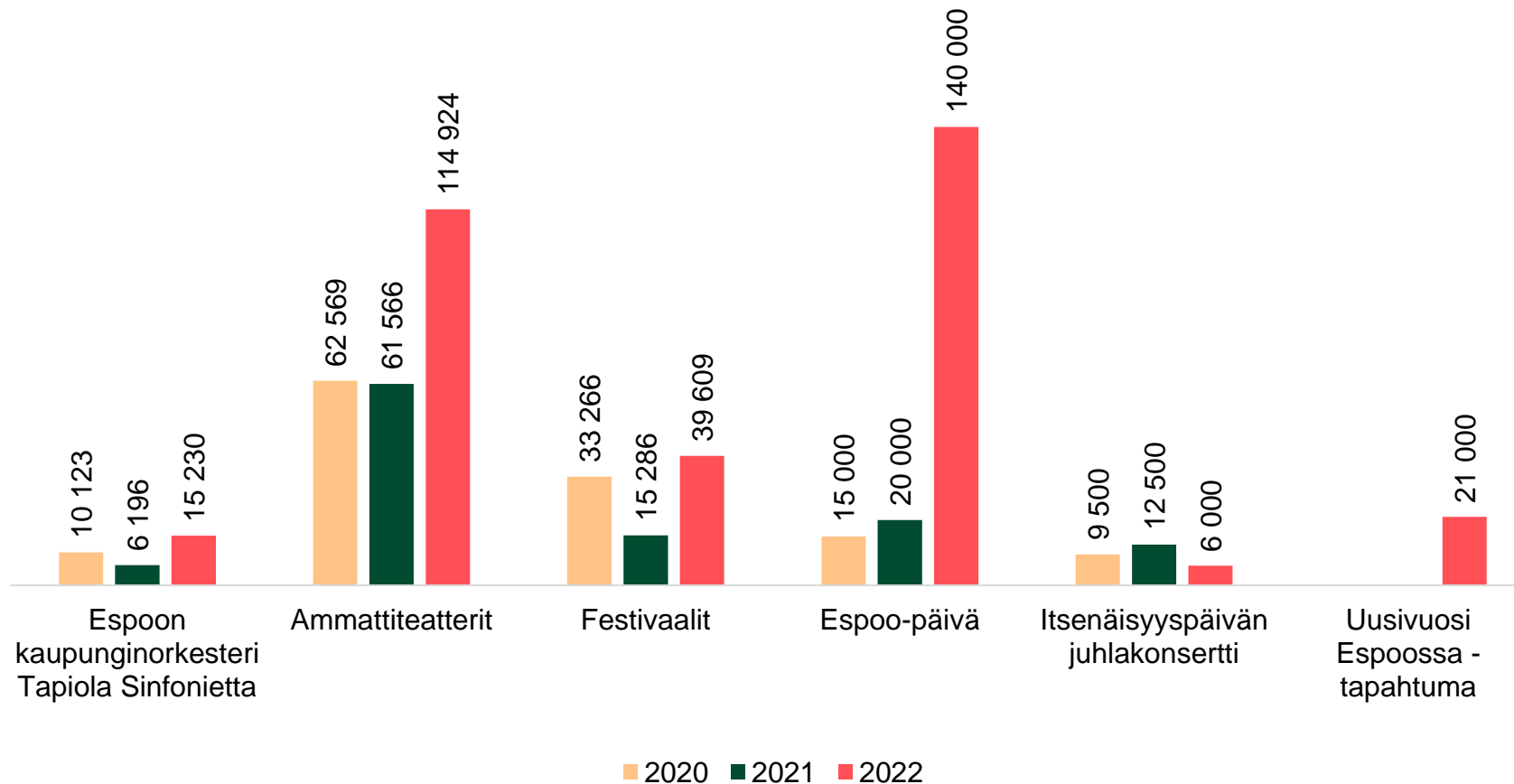
- Espoon Kaupunginteatteri
- Teatteri Hevosenkentä
- Unga Teatern
- TOTEM-teatteri
- Tanssiteatteri Glims & Gloms
- Teatteri Taimine

Festivaalit

- April Jazz
- Espoo Ciné
- JuuriJuhla-RotFest
- Urkuyö & Aaria
- PianoEspoo
- VocalEspoo

Espoon kulttuuritilaisuuksien käyntimäärät

Kulttuuritilaisuuksien käyntimäärät

Ammattiteatterit

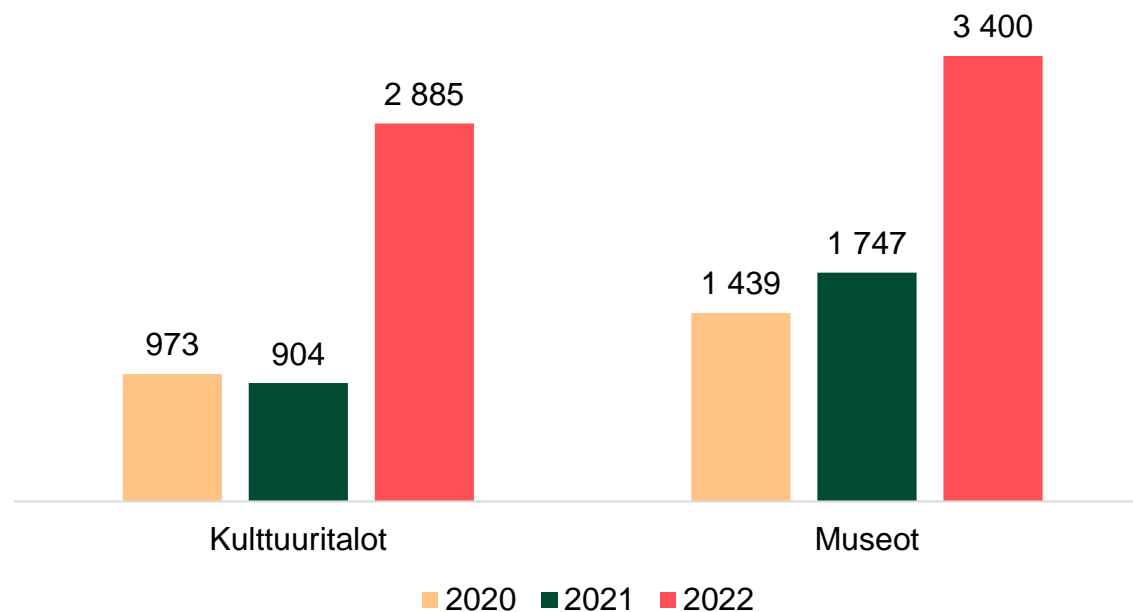
- Espoon Kaupunginteatteri
- Teatteri Hevosenkentä
- Unga Teatern
- TOTEM-teatteri
- Tanssiteatteri Glims & Gloms
- Teatteri Taimine

Festivaalit

- April Jazz
- Espoo Ciné
- JuuriJuhla-RotFest
- Urkuyö & Aaria
- PianoEspoo
- VocalEspoo

Espoon kulttuuritalojen ja museoiden tapahtumien määrät

Kulttuuritalojen ja museoiden tilaisuuksien lukumäärät

Lähde: Kulttuurin tulosityksikön tilastot 2020-2022

Kulttuuritalot

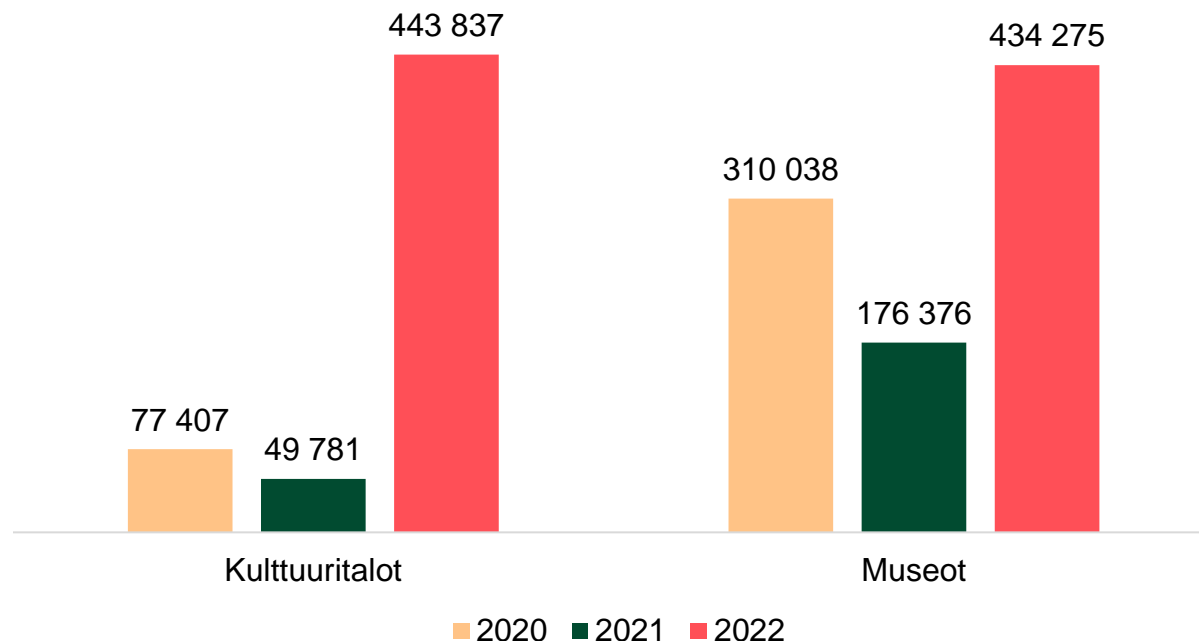
- Espoon kulttuurikeskus
- Sellosali
- Karatalo
- Kannusali
- Lasten kulttuurikeskus Aurora
- Vindängen

Museot

- Näyttelykeskus WeeGeen museot
 - Espoon modernin taiteen museo EMMA
 - KAMU kaupunginmuseo
 - Museo Leikki
 - Suomen koru- ja kellomuseo Kruunu
- Helinä Rautavaaran museo
- Talomuseo Glims
- Saaristomuseo Pentala
- Koulumuseo Lagstad
- Huvilamuseo Villa Rulludd
- Gallen-Kallelan Museo

Espoon kulttuuritalojen ja museoiden käyntimäärät

Kulttuuritalojen ja museoiden käyntimäärät

Lähde: Kulttuurin tulosityksikön tilastot 2020-2022

Kulttuuritalot

- Espoon kulttuurikeskus
- Sellosali
- Karatalo
- Kannusali
- Lasten kulttuurikeskus Aurora
- Vindängen

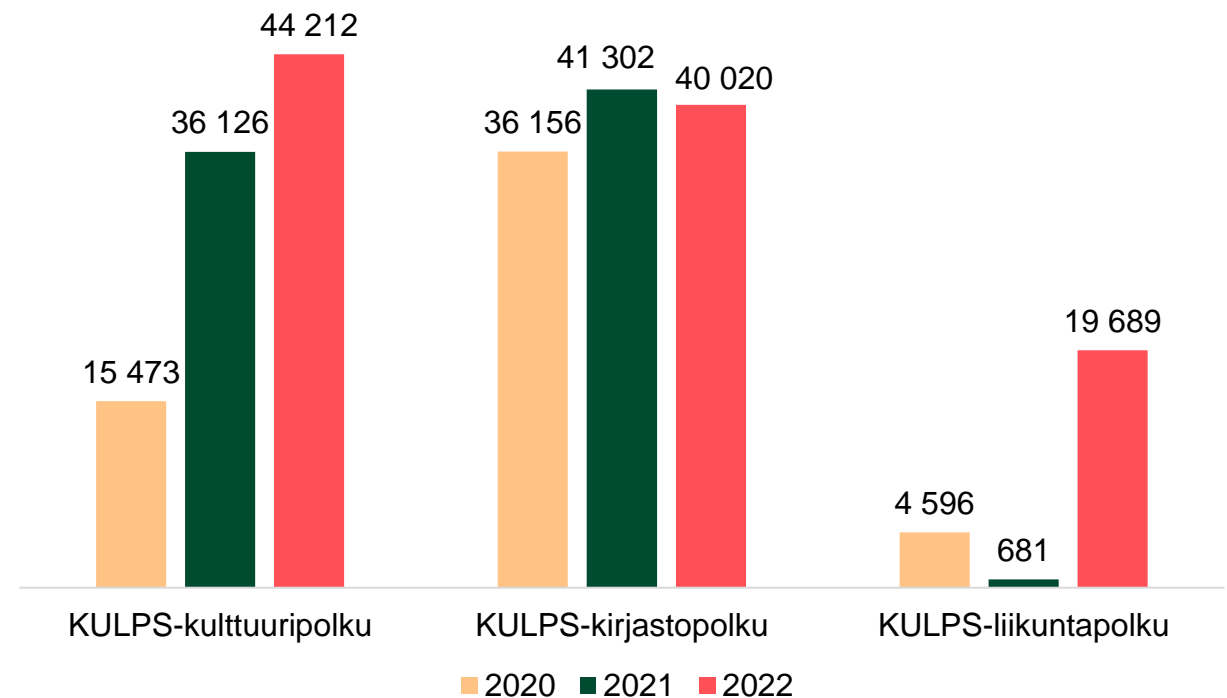
Museot

- Näyttelykeskus WeeGeen museot
 - Espoon modernin taiteen museo EMMA
 - KAMU kaupunginmuseo
 - Museo Leikki
 - Suomen koru- ja kellomuseo Kruunu
- Helinä Rautavaaran museo
- Talomuseo Glims
- Saaristomuseo Pentala
- Koulumuseo Lagstad
- Huvilamuseo Villa Rulludd
- Gallen-Kallelan Museo

Kulttuuri- ja liikuntakasvatusmalli KULPS: Opetussuunnitelmaan linkittyviä sisältöjä esi- ja peruskoulun lapsille ja oppilaille

- KULPS toimii opettajan työkaluna opetussuunnitelman mukaisen opetuksen toteuttamisessa tarjoten erilaisia oppimisympäristöjä koulupäivään, kuten:
 - opastuksia museoissa
 - eri taiteenlajien työpajoja
 - teatteria ja sirkusta
 - musiikkia
 - arkkitehtuuria
 - konsertteja
- Toiminta on kouluille maksutonta, kohderyhmänä ovat esiopetusryhmät sekä peruskoulun oppilaat ml. erityisryhmät ja valmentavat luokat.
- KULPS koostuu kolmesta polusta (kulttuuri, liikunta, kirjasto).

KULPS-kulttuuri- ja liikuntapolun käyntimäärät

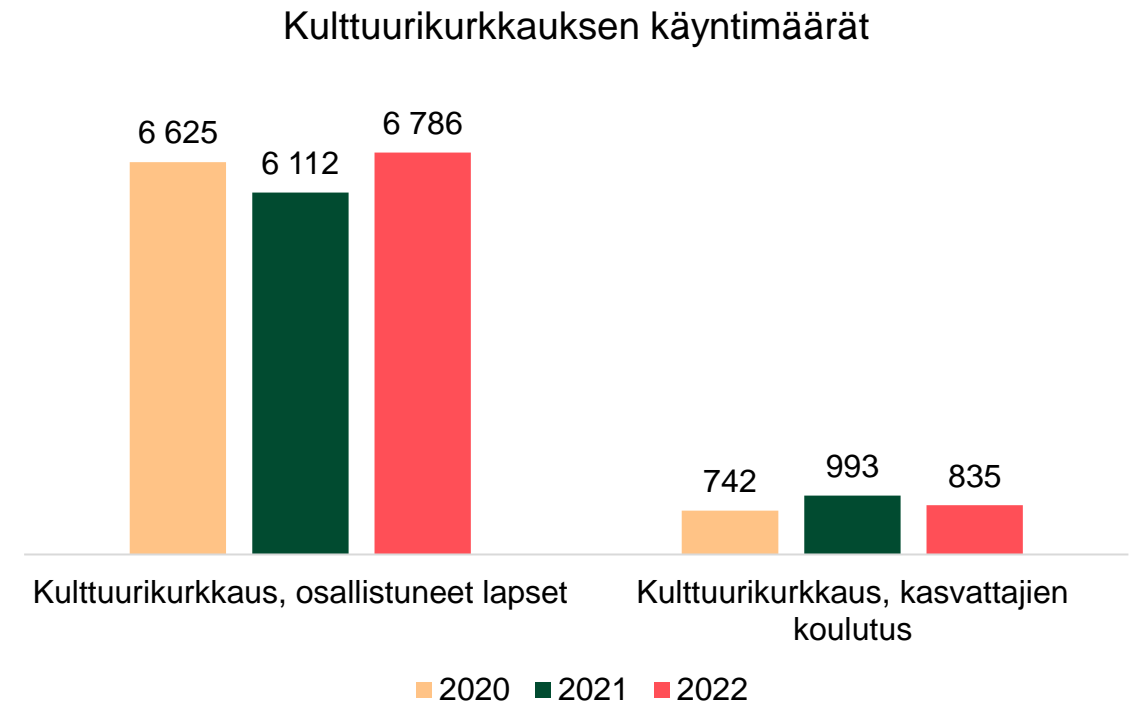

Lähde: Kulttuurin tulosityksikön tilastot 2020-2022
*KULPS-liikuntapolun tilastot puutteelliset 2020-2021

Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatusmalli

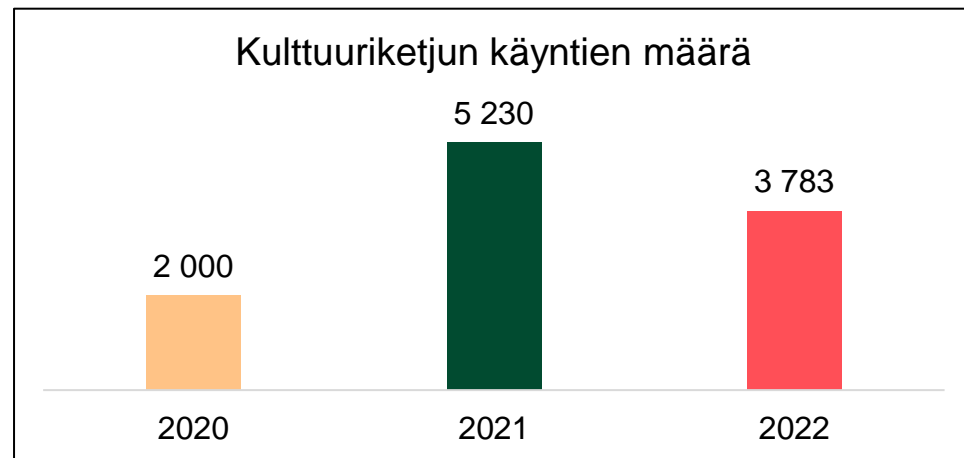
Kulttuurikurkkaus tuo taidekasvatuksen tasapuolisesti kaikkien lasten saataville

- Kulttuurikurkkaukseen sisältöjä tuottavat 24 ammatillisita kulttuuritoimijaa, jotka edustavat laaja-alaisesti eri taiteenlajeja: nykytaide, sirkus, musiikki, sanataide, animaatio, tanssi, historia, jne.
- Jokaisessa Espoon kunnallisessa päiväkodissa (170 kpl) tarjotaan työpajasisältö 3-5-vuotiaille lapsille sekä koulutussisältö kasvattajille.
- Toimintamalli on osa Espoon varhaiskasvatussuunnitelmaa.
- Vuoden 2023 aikana tavoitteena on saada mukaan toimintamalliin myös ostopalvelu- ja yksityiset päiväkodit.

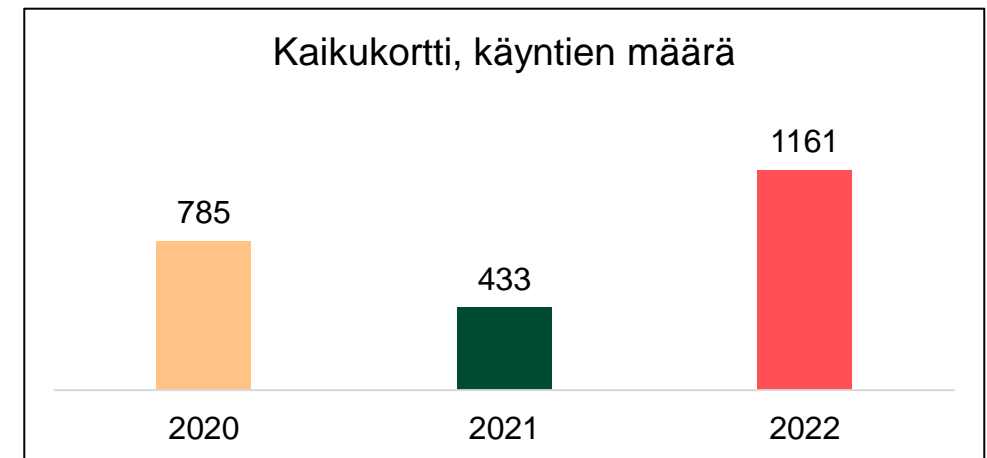
Kohdennettuja kulttuuripalveluja ikäihmisille ja tiukassa taloudellisessa tilanteessa oleville

Kulttuuriketju välittää taide- ja kulttuurielämyksiä espoolaisille vanhuksille ja hoitohenkilökunnalle hoivakodeissa, palvelutaloissa ja -keskuksissa.

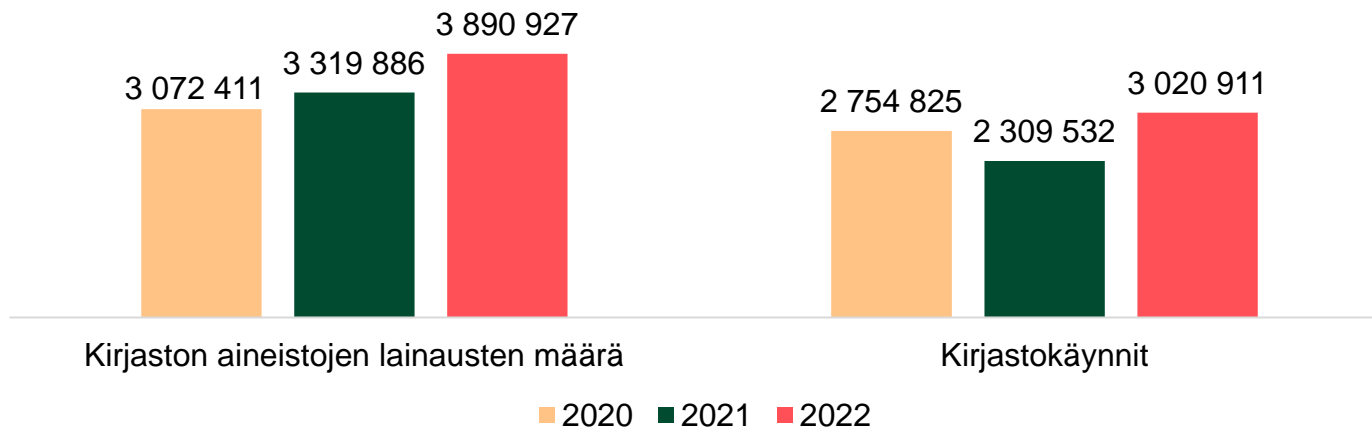
Uuden Senioripaku-toimintamallin avulla vietiin kulttuuri- ja liikuntapalveluja sekä seniori-infoa haja-asutusalueille. **Senioripaku** tavoitti 975 asiakasta.

Kaikukortti on tiukassa taloudellisessa tilanteessa oleville henkilöille myönnettävä kortti, joka oikeuttaa maksuttomiin käynteihin kulttuurikohteissa. Vuoden 2022 aikana jaettiin yli tuhat uutta korttia.

Kirjastojen palvelut vuonna 2022

Kirjastojen käynnit ja aineistojen lainausten määrät

Lähde: Kulttuurin tulosityksikön tilastot 2020-2022

Paluu poikkeusaikojen jälkeiseen normaaliin on ollut hidasta

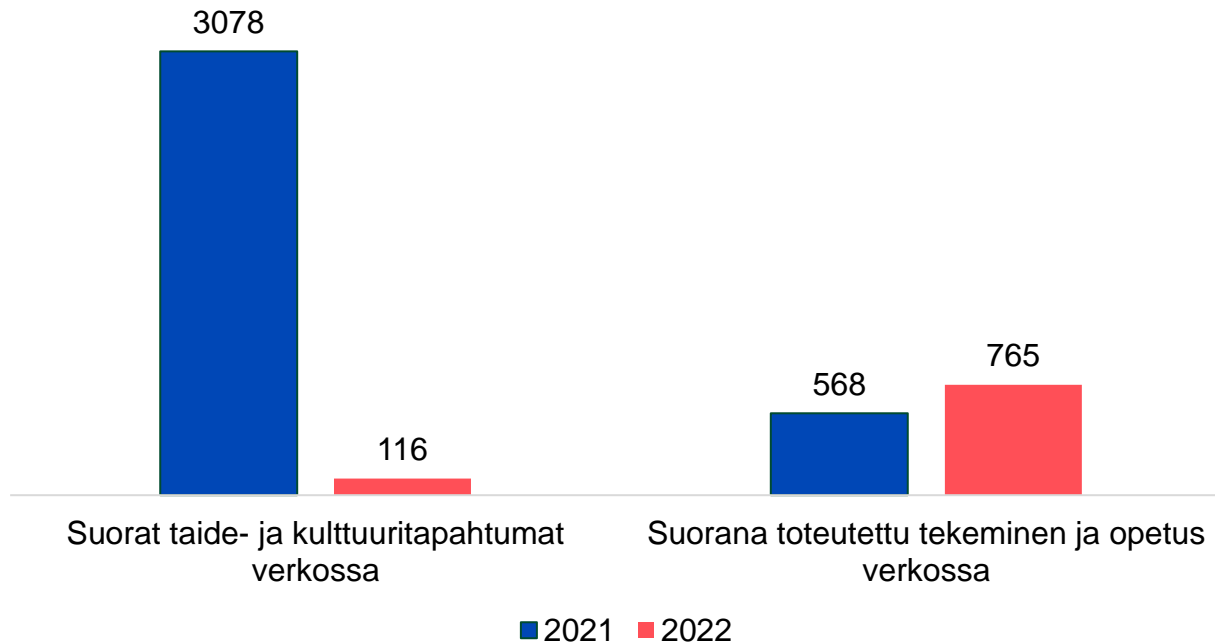
- Fyysisten kirjastokäyntien määrä on noussut vaikka vielä emme ole poikkeusaikaa edeltävällä tasolla.
- Hitaimmin ovat palautuneet isot kauppakeskuskirjastot.
- Lastenkirjallisuuden lainausosuus on noussut yli aikuistenaineiston. Vuonna 2021 se oli 47 % ja vuonna 2022 52 %.

Muuttuvia kirjastopalveluita

- Kirjastoautojen säännöllisistä iltareiteistä luovuttiin.
- Toinen kirjastoauto jatkaa edelleen koulu- ja päiväkotivierailuilla, sekä muuntuu tapahtuma-autoksi myös muille Espoon kaupungin palveluille.
- Soukan kirjasto jouduttiin sulkemaan rakennuksen purun alta.
- Poikkeusajan palveluista kouluille ja päiväkodeille luodut kirjavinkkaus- ja satutuntistriimit ovat jääneet palveluvalikoimaan suuren kysynnän vuoksi.
- Asukkaiden kanssa yhteistyössä suunniteltu Lippulaivan kirjasto avattiin ja vastaanotto on ollut positiivinen.
- Lippulaivassa on ollut kävijöitä yli tuplaten enemmän kuin Soukan ja Pikkulaivan kirjastoissa yhteensä.

Digitaaliset taide- ja kulttuuripalvelut verkossa

Digitaalisten kulttuuripalveluiden lukumäärä

Suorat taide- ja kulttuuritapahtumat verkossa

= verkkoon tuotetut sisällöt/fyysisen tapahtuman suoratoisto eli striimaus verkkoon reaaliaikaisesti

Suorana toteutettu tekeminen ja opetus verkossa

= taide- ja kulttuuripalvelut, joissa on keskeistä mahdollisuus vuorovaikutukseen yleisön ja tekijöiden kesken, palvelu on rakennettu vuorovaikutteiseksi

Kulttuurin tulosityksikön verkossa toteutetut palvelut mahdollistavat kulttuuri- ja taide-elämykset paikasta riippumattomasti.

Tilastoissa mukana kaupunginkirjasto, - museo, -orkesteri, tapahtuma- ja kulttuuripalvelut, ammatilliset taide- ja kulttuuriyhteisöt sekä taiteen perusopetuksen oppilaitokset.

Digitaaliset taide- ja kulttuuripalvelut verkossa

A large orange callout bubble with a white center, containing the number 1 195.

1 195

KAMU
kaupunginmuseon
Finna.fi-sivustolle
tuotettujen sisältöjen
määrä

A large red callout bubble with a white center, containing the number 18 085.

18 085

Urban Espoo
-verkkosivujen
käyntien määrä

A large pink callout bubble with a white center, containing the text 8,6 milj.

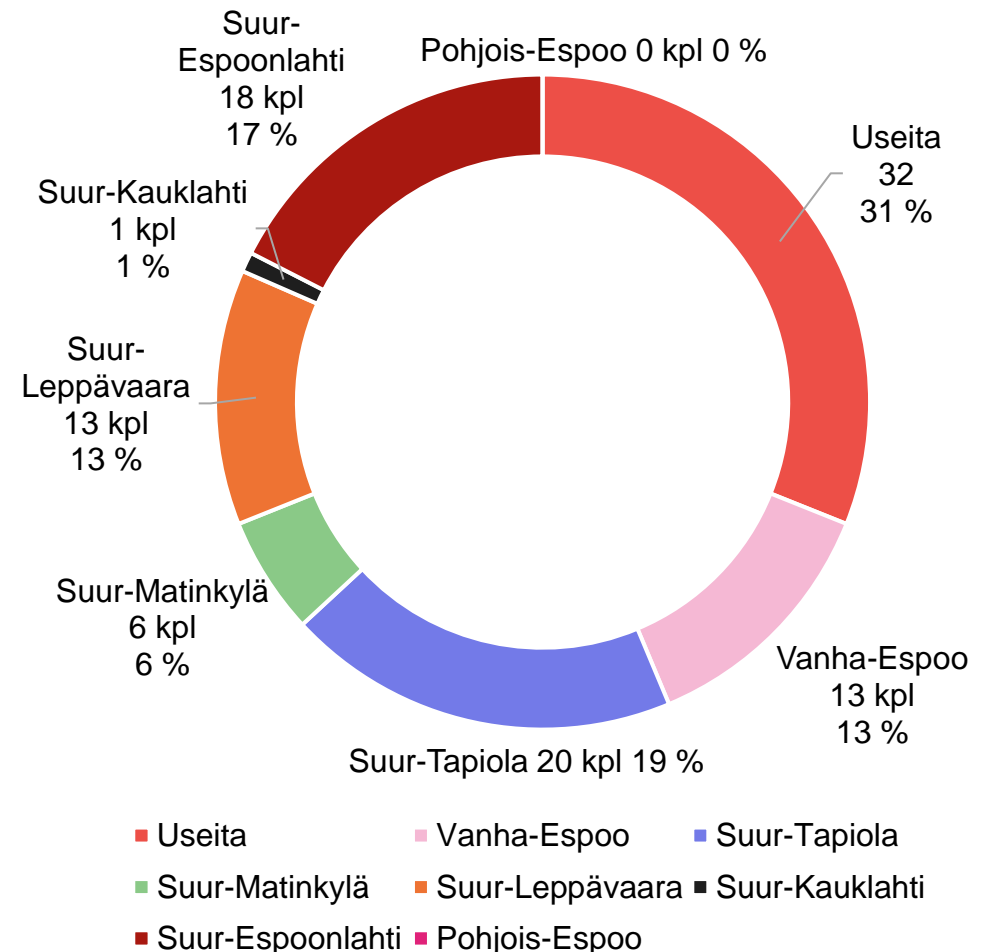
8,6 milj.

Helmet-
verkkokäyntien
määrä

Kulttuuriavustukset – kulttuuria ja kumppanuutta eri puolilla Espoota

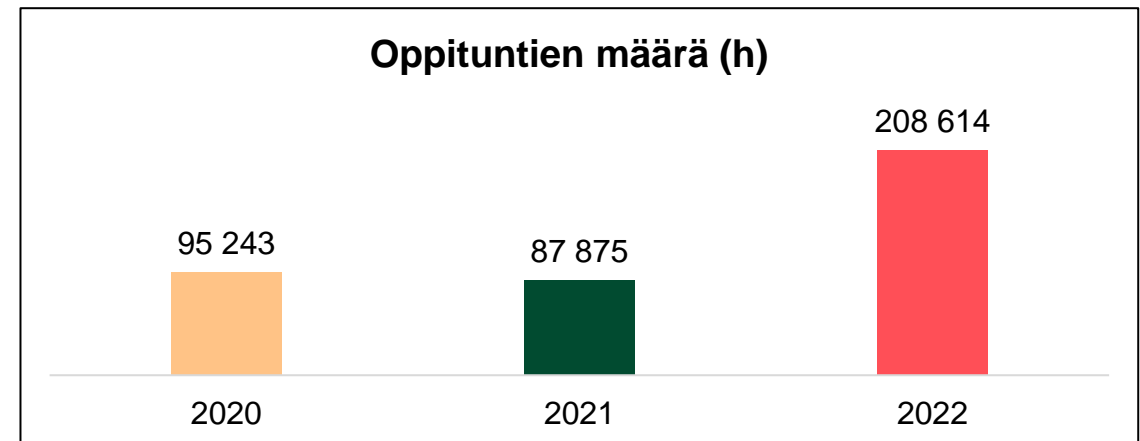
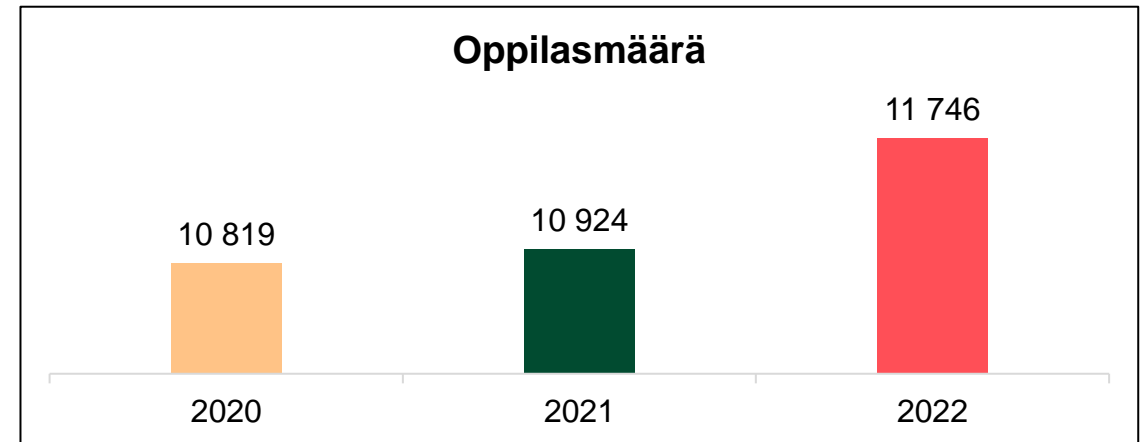
- Kulttuurilautakunta myönsi vuosiavustusta yhteensä 118 espoolaiselle toimijalle: ammatillisille taide- ja kulttuuriyhteisöille, taiteen perusopetuksen oppilaitoksille sekä kulttuuri- ja kotiseutuyhdistyksille.
- Vuosiavustuksia jaettiin n. 15,5 miljoonaa euroa, josta suurin osa kohdentui ammatilliselle kentälle ja taiteen perusopetukseen.
- Projektiavustuksia myönnettiin 109 hakijalle, yhteensä 286 700 €.
- Projektiavustuksilla tuettiin asukkaiden ja järjestöjen lähikulttuuritapahtumia, kulttuurihyvinvoinnin projekteja sekä toiminnan kehittämistä Espoon kaikilla suuralueilla.

Projektiavustusten jakautuminen suuralueittain (kpl, %)

Taiteen perusopetus lapsille ja nuorille – tavoitteellista taideharrastamista

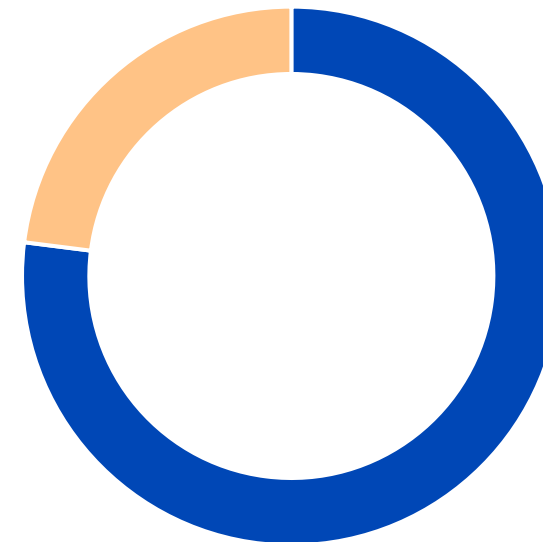
- Taiteen perusopetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetus antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään taiteen avulla ja myös jatkaa opintojaan harrastamansa taiteenalan ammatillisessa koulutuksessa.
- Taiteen perusopetusta antaa Espoossa 19 oppilaitosta, joista yksi antaa opetusta ruotsinkielellä ja yksi englanninkielellä.
- Espoossa voi opiskella ja harrastaa taiteen perusopetuksessa kaikkia niitä yhdeksää taidelajia, joihin on Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteet: arkkitehtuuri, kuvataide, käsityöt, mediataide, musiikki, sanataide, sirkus, tanssi ja teatteri.
- Kulttuurin tulostyöryhmän tilaama selvitys "Taide mukana kasvussa – selvitys lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen tilasta Espoossa vuonna 2022" tarkasteli Espoon kaupungin alueella toimivan taiteen perusopetuksen tilannetta, kuulumisia ja tulevaisuuden odotuksia.
- Taiteen perusopetus toimii kulttuurin, koulutuksen, harrastamisen ja taidekasvatuksen rajapinnassa.

Espoon Harrastuspolku - Hobbystigen i Esbo

- Harrastamisen Suomen mallia toteuttavan Espoon Harrastuspolun tavoitteena on purkaa harrastamattomuuden esteitä poikkihallinnollisen yhteistyön juurruttamisella.
- Espoon Harrastuspolulla oli syyslukukaudella 2022 käynnissä 172 viikoittaista harrastusryhmää kouluilla, lisäksi käynnissä oli 5 harrastusryhmää muissa kuin koulujen tiloissa ja 7 harrastusryhmää etänä. Yhteensä 185 harrastusryhmää. 1 548 osallistujaa.
- Lukuvuoden 2022–2023 palveluntuottajat valittiin hankintalain mukaisella kilpailutuksella. Syyskaudella 2022 harrastuspalveluja tuotti yhteensä 23 eri toimijaa.

185 harrastusryhmää

- osallistujilla myös muita harrastuksia
- 23% osallistujilla ei muita ohjattuja harrastuksia

Kulttuuria yhteistuumin – valtakunnallinen kuntien kulttuuritoiminnan kehittämistehtävä

- Espoosta käsin kehitetään kuntien kulttuuritoimintaa koko Suomessa ja tuetaan kulttuuritoimintalain toteutumista.
- Kehittämistehtävä toteuttaa Espoo-tarinan keskeistä tavoitetta vastuullisesta edelläkävijyydestä.
- Kehittämistehtävää rahoittaa 95 % opetus- ja kulttuuriministeriö.

Yhteistuumin järjesti vuonna 2022

- 3 kuntavierailua kuntien kulttuuriammattilaisille
- 12 teemallista aamukahvi –miniwebinaaria
- 4 yhteistyötapaamista valtakunnallisten kumppaneiden kanssa
- 8 kuntienkulttuuritoiminnan kehittämistehtävien verkostotapaamista
- 1 webinaarin

Osallistujia näissä yhteensä 446 henkeä

Lisäksi

- Lähetettiin 6 uutiskirjettä. Uutiskirjeen tilaajia oli vuoden 2022 lopussa 363.

Liikunta ja urheilu

Elinvoiman tulosalue, Liikunnan ja urheilun tulosyksikkö; Toimintaympäristön tila 2023

[Sisällysluettelo](#)

27.3.2023

Liikuntapalvelut

- Monipuoliset olosuhteet kannustavat espoolaisia liikkumaan
- Materiaali- ja energiakustannusten nousu vaikutti toimintaympäristöön
- Käyttövuorohakemuksia käsiteltiin paljon, uudet liikuntatilat vaikuttavat avustusten määrään
- Espoo on vetovoimainen urheilu- ja tapahtumakaupunki
- Matalan kynnyksen liikuntaa tarjotaan monessa muodossa lapsille ja nuorille
- Koronapandemian jälkihoito
- Liikkumattomuuden haasteisiin tulee tarttua myös Espoossa
- Koronapandemia vaikuttaa yhä + 68 kohderyhmän kävijämääriin
- Koronapandemia näkyy yhä uimahallien kävijämäärissä
- Uimahallien kokonaiskävijämäärät vuosien 2023 ja 2019 ensimmäisinä kuukausina
- Liikunta- ja urheilukulttuuri digitalisoituu

Monipuoliset olosuhteet kannustavat espoolaisia liikkumaan

- Yksi kaupungin ylläpitämä jäähalli ja 11 yksityistä jäähallia, 12 tekojäätä, n. 200 km hiihtolatua, 7 urheilupuistoa ja useita pallokenttiä.
- Kaksi uutta tekojäättä: Otaniemen tekojää sekä Perkkaan tekojääkenttä.
- Yksi uusi tekonurmikenttä: Perkkaan tekonurmikenttä.
- Uusia ulkokuntoilualueita Matinkylän uimarannan ulkokuntosali, Jupperin ulkokuntosali, Otsolahden ulkokuntosali sekä Perkkaan ulkokuntosali. Lisäksi valmistui Espoonlahden ulkokuntosalin laajennus.
- Uimahalli allaspinta-alaa 14,9 m² tuhatta asukasta kohden. Helsingissä vastaava luku on 11,7, Oulussa 15,1, Turussa 14,6, Vantaalla 12,0 ja Tampereella 12,3. (Lähde: Liikuntapaikat: Lipas.fi Jyväskylän yliopisto, 10.2.2023).
- Tapiolan uimahalli peruskorjataan 2023-2025. Espoonlahden uimahallin peruskorjauksesta ei ole vielä päätöstä.

Toimintamenot ja investoinnit liikuntaan (eur/asukas)

	2019	2020	2021	2022
Liikuntatoimen toimintamenot eur/asukas	141,6	145,1	153,14	169,49
Investoinnit liikuntaan eur/asukas	25,49	23,34	18,60	20,33

Monipuoliset olosuhteet kannustavat espoolaisia liikkumaan

- 10 venesatamaa, joissa on yhteensä 4200 venepaikkaa. Talvisäilytys. Ei muutosta edellisvuoteen.
- Kalastaa voi kalastuksen yhtenäislupa-alueilla, joita on 8 000 ha.
- Saaristoveneliikenne tarjoaa mahdollisuuden virkistäytymiseen merellisessä Espoossa, käyttäjiä yhteensä 40 116 (v. 2021: 32 193).
- Uutena kesällä 2022 saaristoreitti pyöräilijöille kesä-heinäkuussa, yhteensä 1500 käyttäjää.
- Kolme ensilumenlatua: Oittaa, Leppävaara ja Puolarmaari.
- Kevyen liikenteen väyliä 4,7 metriä asukasta kohden (Lähde: TEA-viisari 2022).

Kevyen liikenteen väylät (m) asukasta kohden Suomen suurimmissa kaupungeissa

	Koko maa	Espoo	Helsinki	Vantaa	Turku	Oulu	Jyväskylä	Tampere
metriä/asukas		4,7	2,0	3,4	1,9	4,5	3,4	4,2
TEA-viisarin pistemäärä*	53	100	0	50	0	100	50	100

*TEA-viisarin pistemäärä kuvaa, miten hyvin tunnusluku toteutuu kunnassa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Materiaali- ja energiakustannusten nousu vaikutti toimintaympäristöön

Energiakustannusten nousu olosuhdepalveluissa

- Tekojäät: kylmäenergia toteutetaan sähköllä.
- Lämmitettävät tekonurmet: lämmitetään kaukolämmöllä.
- Keinolumetus: keinolumi tehdään lumitykeillä, jotka tarvitsevat sähköä ja vettä.
- Liikuntatiloissa Liikunta ja urheilu on vuokralainen: sisäiseen vuokraan kuuluvat vesi, sähkö ja lämpö.

Kustannusten nousuun reagoitiin seuraavin energiansäästötoimenpitein:

- Tekojääkauden lyhentäminen.
- Lämmitettävien tekonurmien kauden lyhentäminen.
- Keinolumetuksen keskittäminen.
- Pallokenttien ja ulkoilureittien valaisimien uusiminen led- tekniikalle.
- Liikuntatilojen osalta sisälämpötilan laskeminen, uimahalleissa saunojen aukioloaikojen supistaminen.
- Materiaali- ja energiakustannusten nousun takia jouduttiin vähentämään suunniteltuja rakentamiskohteita, muun muassa ulkosaarien huoltolaitureiden osalta.
- Myös pallokenttien valojen uusiminen led valoihin ei toteutunut niin monessa kohteessa, kuin oli tavoiteltu. Yhden pallokentän tekonurmittamisesta jouduttiin luopumaan.

Käyttövuorohakemuksia käsiteltiin paljon, uudet liikuntatilat vaikuttavat avustusten määrään

- Liikuntaseuroja noin 400 ja liikuntapalvelut käsitteli n. 15 000 käyttövuorohakemusta 530 eri tilaan.
- Käyttötarkoitukseen soveltuvista liikuntatiloista on edelleen iso pula.
- Vanhojen tilojen vuokra-avustusten määrään vaikuttavat uudet tilat:
 - Vuosi 2022 oli Ilmatar-areenan ensimmäinen täysi toimintavuosi.
 - Vuosi 2024 tulee olemaan Kameleonten-urheiluhallin ensimmäinen täysi toimintavuosi.
- Liikuntatoiminta-avustus oli n. 4,8 % seurojen lasten ja nuorten toimintaan käyttämistä kokonaiskuluista (2021: 4,2%).

	2020	2021	2022
Liikuntatoiminta-avustusta myönnettiin	1 411 506	1 248 200	1 447 400
/alle 20-vuotias harrastaja	32,50	35,3	35,0
Erytisryhmien toiminta-avustusta myönnettiin	59 160	116 256	132 230
Vuokra-avustusta myönnettiin	1 980 000	1979 998	2 780 000*

Vuoden 2022 avustussummat perustuvat seurojen vuoden 2021 toiminnan raportointiin (mm. kävijämäärät)

*vuokra-avustus sisältää kaupunginhallituksen päättämän ylimääräisen koronatuen, jota myönnettiin seuroille vuonna 2022 yhteensä 560 000 euroa.

Espoo on vetovoimainen urheilu- ja tapahtumakaupunki

- Suuria liikunnan ja urheilun yhteistyötapahtumia järjestettiin vuoden aikana yhteensä kaksitoista.
 - Näitä olivat muun muassa tenniksen Davis Cup, Susijengin ottelut, Elisa Masters Espoo e-urheilutapahtuma, Ringetten MM-kilpailut ja taitoluistelun Finlandia Trophy Espoo.
 - Lisäksi Tapiola festivaali ja Haukilahden Viinijuhlat järjestettiin ensimmäistä kertaa Espoossa (liikunta ja urheilu yhteistyökumppani).
- Liikunnan ja urheilun tapahtumia tuottavien tahojen kanssa on käyty keskusteluja ja näyttääkin siltä, että myös isoimmat kansalliset ja kansainväliset urheilutapahtumat ovat osa Espoon tulevaisuutta.

Matalan kynnyksen liikuntaa tarjotaan monessa muodossa lapsille ja nuorille

	2019	2020	2021	2022
Töpinät-toiminta (2-8v lapsille perheineen)	5801	3165	1269	2564
Wau-toiminta (7-12v)	30 521	19 988	10 623	19 459
Alakoululaisten kerhotoiminta	800	1025	810	140*
Jumppi-toiminta (13-18v)	1517	2168	835	1519
Yläkoululaisten iltapäiväharrastustoiminta (sis. myös seuratoiminnassa olleet)	18 000	18 294	12 723	24 500
Lomaliikunta	3412**	5155	5368	4592
KULPS-liikuntapolku	19 407	8691	8511	8820

*Alakoululaisten kerhotoiminnan kävijämäärien romahdusta selittävät seurojen vaikeudet saada ohjaajia vetämään kerhoja päiväsaikaan ja Suomen harrastamisen mallin tuoma ”kilpailuasetelma” alakoulujen tilojen käyttöön. Myös ”Lue ja liiku” alakoulutoiminta loppui seuran puolelta osaajapulan vuoksi, mikä näkyy kävijämäärässä.

**luvusta puuttuu vuoden 2019 Hop on Hop off –talvilomaviikon kävijämäärä, syyslomaviikon kävijät (1002) on mukana luvussa.

- Lisäksi alakoululaisille järjestettiin monilajileirit Leppävaarassa ja Espoonlahdessa (ei maksuttomia, ilmoittautuminen).
 - Osallistujia oli vuonna 2022 yhteensä 500 (220 Leppävaarassa ja 280 Espoonlahdessa).
- Monia matalan kynnyksen liikuntatoimintoja on pilotoitu pandemiaa edeltävinä vuosina - tämän vuoksi vuoden 2019 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Koronapandemian jälkihoito

- Alakoulujen ja esiopetuksen uimaopetuksen käyntimäärät palautuivat vuonna 2022 koronavuosia edeltävälle tasolle.
- Uimaseurojen tekniikkaryhmien käyntimäärät 5. ja 6. -luokkaisille kasvoivat, mikä kertoo koronavuosien uimaopetusvajesta.
- Uimaan oppimisprosentti (sadan metrin uimataito) oli neljäsluokkalaisilla Espoossa noin 66% (2019: 74%).
- Senioreiden +68 sporttirannekkeita ladattiin viime vuonna 5 053 kpl (-53% vuodesta 2019). Seniorit +68 ohjatun liikunnan käyntimäärät olivat 13 492 (-62% vuodesta 2019) ja uinti- ja kuntosalikäyntimäärät 155 153 (-18% vuodesta 2019).
- Alle 20 v. harrastajamäärät seuroissa alla olevan taulukon mukaisesti:

	2020	2021	2022	2023
Alle 20-vuotiaiden harrastajien määrä	43 400	38 200	41 400	47 778

Tiedot on kerätty liikuntatoiminta-avustushakemuksista. Määrät perustuvat edellisen vuoden toimintaan.

Liikkumattomuuden haasteisiin tulee tarttua myös Espoossa

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama työryhmä selvitti vuoden 2023 alussa, miten kulttuurin ja liikunnan hyvinvointivaikutukset otetaan osaksi päätöksenteko- ja ohjausjärjestelmää. Selvitys julkaistiin maaliskuussa 2023, ja se sisältää useita toimenpide-ehdotuksia.

Tiedossa on, että liikkumattomuus on kansanterveydellinen ongelma, joka lisää riskiä sairastua erilaisiin elintapasairauksiin, kuten tyypin 2 diabetekseen ja sydän- ja verisuonisairauksiin. Liikkumattomuus aiheuttaa Suomessa vuosittain miljardiluokan kustannukset.

Pitkäjänteiseen, ennaltaehkäisevään hyvinvointiin ei kuitenkaan panosteta selvityksen mukaan riittävässä määrin.

Selvitys on yksi esimerkki siitä, että liikkumattomuuden lisääntymiseen on reagoitava vahvemmin myös kuntatasolla ja on keskityttävä erilaisten kohderyhmien, kuten ikääntyvien huomioimiseen.

Toimintaympäristö ja liikkumattomuuden haasteet on tunnistettava, ja yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa on tärkeää.

Koronapandemia vaikuttaa yhä + 68 kohderyhmän kävijämääriin

	2019	2020	2021	2022 (%-muutos vuoteen 2019)
+68 rannekkeita ladattu	10 797	13 127	7485	5053 (-53%)
+68 uimahalliliikuntakäynnit (uinti + ks)	191 589	120 649	77 638	155 153 (-19%)
+68 käyntimäärät ohjatuissa liikuntaryhmissä	35 393	13 333	7723	13 492 (-62%)
+68 saaristoveneliikennekäyttäjä	3350	1637	2080	3332 (-0,5%)
Saaristoystävä mukana (+68)	1563	703	900	1812 (+16%)

- +68 senioriliikunnan käyntimäärät eivät ole palautuneet koronavuosia edeltäviin käyntimääriin. Vuonna 2019 +68 senioreiden käyntimäärät ohjatuissa liikuntaryhmissä olivat n. 30 700. Uimahalli- ja kuntosalikäynnit ovat laskeneet myös erittäin merkittävästi. Vuonna 2022 ainoastaan saaristovenekäynnit kasvoivat, mikä kertoo ulkoliikunnan suosiosta.
- Ulkokuntosaleilla ja virtuaalisissa Hydrohex-vesivoimisteluohjelmassa ei ole käyntimäärälaskureita (Puolarmaarin ulkokuntosalille tuli kävijämäärälaskuri 09/2022). Hydrohex osoittautui erityisesti ikäihmisten suosituimmaksi digitaaliseksi palveluksi uimahalleilla.
- +68 ranneke mahdollisti ikäihmisten liikkumisen maksutta kaupungin uimahalleissa, kuntosaleilla, ohjatuissa liikuntaryhmissä ja kesällä kaupungin saaristoveneliikenteessä.

Koronapandemia näkyy yhä uimahallien kävijämäärissä

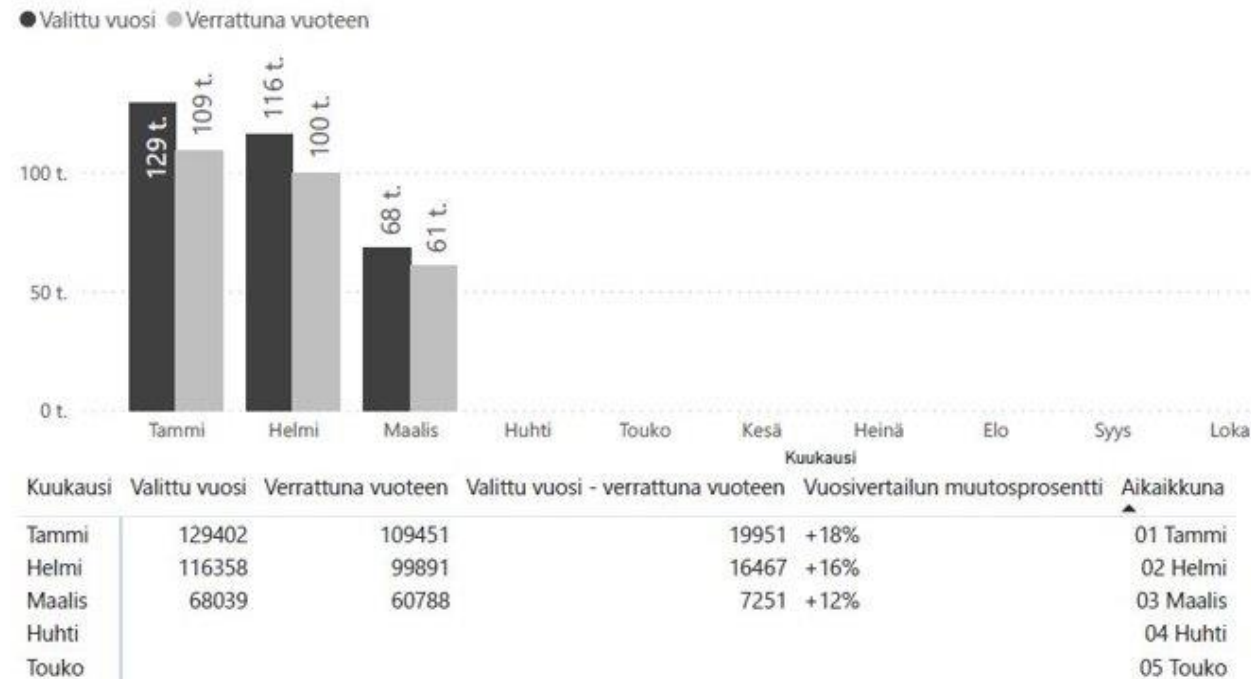

- Olemme tehneet vuoden 2022 osalta vertailua vuoteen 2019, joka oli viimeisin normaali vuosi ennen pandemiaa. Vertailussa on otettava huomioon, että tammikuussa 2022 uimahallit olivat suljettuina.
- Näin ollen vuoden 2022 luvut kuvaavat 11 kuukauden kävijämääriä.
- Kun vuoden 2019 kokonaisuimahallikäyntimäärää (11kk) verrataan vuoden 2022 lukuun (11kk), on uimahallikäyntien kokonaismäärä kasvanut 2,9%.

	2019	2020	2021	2022 (%-muutos vuoteen 2019)
Uimahallikäynnit yhteensä	1 143 436	687 003	610 997	1 081 505 (-5,4%)
Espoonlahden uimahalli	357 337	199 544	195 505	233 961 (-35%)
Keski-Espoon uimahalli	222 842	130 836	101 986	151 193 (-32%)
Leppävaaran uimahalli	547 980	348 277	305 174	452 623 (-17%)
Matinkylän uimahalli (avattiin 04/22)	-	-	-	237 820
Olarin liikuntakeskuksen uimahalli (suljettuna juhannuksesta 2022 lähtien)	15 277	8346	8332	5 908 (-61%)
Leppävaaran maauimala	168 145	121 884	127 565	157 738 (-6,2%)
Erityisryhmien vuosirannekkeet	3266	1780	1870	3088 (-5,5%)
Erityisryhmien vuosirannekekäynnit	79 836	4631	44 158	75 201 (-5,8%)
Uintiystäväkäyntejä kirjattiin	27 657	17 039	11 785	28 728 (+3,9%)
Omaishoitajat maksutta uimaan, käyntejä	1 198	794	550	1 843 (+5,4%)
Alakoulujen uimaopetus	64 876	40 047	29 064	62 680 (-3,4%)
Valvottuja uimarantoja	8	7	7	7 71

Uimahallien kokonaiskävijämäärät vuosien 2023 ja 2019 ensimmäisinä kuukausina

- Alkuvuoden 2023 tilastojen (tilanne 17.3.2023) perusteella uimahallien kokonaiskävijämäärät ovat nousseet vuoden 2019 tasolle.
- Osaltaan kokonaiskävijämäärää nostaa Matinkylän uusi uimahalli.
- Toivottavissa on, että kävijämäärät nousevat merkittävästi yli vuoden 2019 tason, koska uimahalleja on nyt enemmän kuin vuonna 2019.

Valittu vuosi = 2023, Verrattuna vuoteen = 2019

Lähde: Sport Venue Oy

Liikunta- ja urheilukulttuuri digitalisoituu

- Elokuussa 2022 käynnistyi EU-hanke nimeltä ”Digitalizing sports to foster a new active generation”
 - Hankkeen tavoitteena on modernisoida kaupungin ja kuntalaisten, erityisesti lasten ja nuorten, käsitystä liikunnasta ja urheilusta
- Espoossa järjestettiin kolme e-urheilun ja pelaamisen tapahtumaa, joissa kävijöitä oli yhteensä yli 10 000:
 - Elisa Masters Espoo 2022
 - Opiskelijoiden SM-kilpailut League of Legends
 - Assembly Gaming Day Espoo
- Espooseen syntyi kaksi uutta e-urheiluseuraa, Westend Indians ja Amphis Gaming. Neljä espoolaista lukiota ja Omnia jatkoivat e-urheilutoimintansa kehittämistä oppilaitosympäristössään.

Vuoden 2023 kehityskulkuja

- Vuonna 2023 tavoitteena on toteuttaa kuusi digitaalisen liikunnan hankekokeilua.
- Lisäksi koulujen pihasuunnitteluohjeeseen lisätään huomio digitalisoituvan liikunnan ja liikuntapelaamisen merkityksestä lasten ja nuorten liikunnan edistämiseksi.

Elisa Masters 2022
Kuva: Petri Leppävuori